

Vlaams
Parlement

vergadering 9

zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Plenaire Vergadering

van 16 november 2011

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN	5
ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de herstelling en uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin	5
ACTUELE VRAAG van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de berichten inzake ernstige milieu-overtredingen bij de Indaver-vestiging in Doel	8
ACTUELE VRAAG van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de haalbaarheid van de geplande timing voor de hervorming secundair onderwijs	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Kathleen Deckx tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de haalbaarheid van de geplande timing voor de hervorming secundair onderwijs	
ACTUELE VRAAG van de heer Boudewijn Bouckaert tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de haalbaarheid van de geplande timing voor de hervorming secundair onderwijs	10
ACTUELE VRAAG van mevrouw Elisabeth Meuleman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over vrouwen en ondernemerschap	15
ACTUELE VRAAG van de heer Robrecht Bothuyne tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de geplande hervormingen bij de competentiepolen	19
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Roegiers tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de krachtlijnen van het Roma-beleidsplan van de Vlaamse Regering	
ACTUELE VRAAG van de heer Filip Dewinter tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het Vlaams actieplan Midden- en Oost-Europese migranten	22
ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de mogelijke bijdrage van de Vlaamse steden en gemeenten aan de kapitaalsverhoging van Publigas	27

ACTUELE VRAAG van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de federale recuperatie van de herdenking van 100 jaar Eerste Wereldoorlog	
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Caron tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de kritiek van sommige historici op de Vlaamse initiatieven in het kader van de herdenking van de Eerste Wereldoorlog	
ACTUELE VRAAG van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de kritiek uit wetenschappelijke hoek op de Vlaamse plannen voor de herdenking van 100 jaar Wereldoorlog I	32
ACTUELE VRAAG van mevrouw Lies Jans tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de klachtenbehandeling in de woonzorgcentra	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Vera Van der Borght tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over klachtenbehandeling in de rusthuizen	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Griet Coppé tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de aanpak van ouderenmis(be)handeling	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Mia De Vits tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de kwaliteit en de betaalbaarheid van de woonzorgcentra in Vlaanderen	39
ACTUELE VRAAG van de heer Peter Reekmans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over hogere energieprijzen voor 'gedropte' wanbetalers die bij de distributienetbeheerders terecht komen	44
WIJZIGING VAN ARTIKEL 30 VAN HET HUISHOUDELIJK REGLEMENT VAN DE EXPERTENCOMMISSIE VOOR OVERHEIDSCOMMUNICATIE	
Bespreking en stemming	47
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	48
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	50
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	50

■

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Johan Deckmyn, Johan Sauwens, Jan Verfaillie: ambtsverplichtingen;

Patricia Ceysens, Chris Janssens: door Vlaams Parlement toegestane zending;

Fatma Pehlivan: familieplichtingen;

Ann Brussee, Patricia De Waele, Dirk Peeters, Christian Van Eyken, Mercedes Van Volcem, Linda Vissers: gezondheidsredenen.

Minister-president Kris Peeters verblijft op dit moment in het buitenland.

■

INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen stukken en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl. St.* VI. Parl. 2011-12, nr. 60/7)

Ik wijs de vergadering tevens op het jaarverslag 2010-2011 van het Kinderrechtencommissariaat, dat vandaag is ingediend en onder de Vlaamse volksvertegenwoordigers is verspreid. Overeenkomstig artikel 87, eerste lid, van het Reglement van het Vlaams Parlement neemt de plenaire vergadering kennis van dat jaarverslag en zullen de voorstellen en aanbevelingen uit dat jaarverslag worden behandeld door de bevoegde commissies.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de herstelling en uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, we hebben wat tijd verloren in het dossier van het herstel en de uitbreiding van Het Zwin. Ik heb gemerkt dat u dat ook vindt, zelfs in die mate dat u eergisteren zelf de spade ter hand hebt genomen en u ter plaatse hebt ingespannen om de werken op te starten. Maar nu bent u bij ons en ligt het daar dus weer stil.

In elk geval hebt u daar gezegd dat de eigenlijke uitbreidingswerken starten in 2013. Dat is natuurlijk een hele kloof, als we dat vergelijken met de oorspronkelijk in het vooruitzicht gestelde datum in 2007. We talmen bijvoorbeeld met de verwerving van de gronden, 120 hectaren, die we nodig hebben voor de uitbreiding. Die gronden zijn voor het grootste deel in handen van de Nieuwe Hazegraspolder, dus van een polderbestuur dat intussen is opgegaan in de Oostkustpolder.

Sommigen verschuilen zich achter het feit dat de nieuwe polder pas operationeel wordt in januari 2012. Anderen zeggen dat er ook nog een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) in de maak is, dat bijna is afgewerkt. We moeten toch dringend werk maken van de verwerving van

die gronden. Daar zijn geen excuses voor. Minister, hoe denkt u op korte termijn die gronden van het polderbestuur te verwerven?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: In Het Zwin moeten twee zaken gebeuren. Natuurherstel op de vlakte zelf – daar zijn we deze week inderdaad mee gestart en alles zit er op schema. Daarnaast moet Het Zwin worden uitgebreid. Daarvoor is er een plan van aanpak. Er is een afspraak dat er 120 hectaren moeten bijkomen. Ook daar zitten we op schema. De afspraak was dat dat tegen 2015 verworven zou moeten zijn. Dit jaar hebben we nog 42 hectaren kunnen verwerven.

Er waren ook afspraken met Zwin-Polder om de Hazegraspolder aan te kopen. U weet dat Zwin-Polder nu gefusioneerd is tot de Oostkustpolder. Vanaf januari moet met die nieuwe polder worden onderhandeld. Die wordt namelijk pas in januari opgestart. We hebben een afspraak in januari met de mensen van de nieuwe gefusioneerde polder om dat vooruit te laten gaan. Het principeakkoord met de oorspronkelijke Zwin-Polder bestond al. We zitten dus op schema en dit gaat zo verder.

Dan is er ook nog de Willem-Leopoldpolder, die we moeten aankopen. Dat zit ook op schema, de budgetten zijn gepland. Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) heeft 8,2 miljoen euro gereserveerd voor de aankoop van die gronden.

We gaan ook verder met het GRUP, waar al die werken in zitten. Er komt een nieuw natuureducatief programma. Eigenlijk hoeft u zich absoluut geen zorgen te maken: we zullen de timing van 2015 halen. Het beste teken is dat we dit jaar nog 42 hectare hebben kunnen verwerven.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, u stelt me in zekere mate gerust, maar natuurlijk niet helemaal. Ik hoop dat er echt voortgang wordt gemaakt in dit dossier. De Nederlanders komen hun deel van de afspraak wat betreft het Zwin na. Wij verwijzen altijd naar de Hedwigepolder, maar inzake het Zwin hebben ze zelfs al een camping onteigend, terwijl Vlaanderen er niet eens in slaagt om er een openbaar lichaam, namelijk een polderbestuur, van te overtuigen om de gronden aan ons over te dragen of te verkopen. Dat is vervelend.

Ik hoor zeggen dat het wel eens moeilijk zou kunnen worden om dat in der minne te regelen. Uw voorganger, minister Crevits, heeft een onteigeningsbesluit voorbereid, dat nooit is betekend. Ik weet niet of het zover gaat komen dat er onteigend moet worden. In elk geval komt het vreemd over dat de Nederlanders er met de grove borstel doorgaan om hun afspraken na te komen, terwijl wij er niet in slagen om het polderbestuur te overtuigen. Ze moeten nochtans de instandhoudingsinstellingen van Europa nakomen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister, de teneur van mijn vraag is niet dezelfde als die van de heer Vandaele. Minister, het polderbestuur is erg bezorgd over de mogelijke verzilting van de waterlopen in de aanpalende polders. Ik heb u daar in het verleden reeds over ondervraagd. Ik wil van deze gelegenheid nog eens gebruik maken om u te vragen om daar toch rekening mee te houden en dat verder te onderzoeken.

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Minister, u gaat 4,1 miljoen euro investeren om de verzanding tegen te gaan en de waterpoelen uit te diepen om bepaalde broedvogels aan te trekken. Is het opportuun om dat nu al te doen? In fase twee hebt u die 120 hectare uitbreiding voor de boeg. Zou het niet efficiënter zijn om dat allemaal in één beweging te realiseren?

Men spreekt over het respecteren van verdragen, dat is heel duidelijk. Als Nederland zijn engagementen inzake de Hedwigepolder niet nakomt, zullen wij de uitbreiding van 120

hectare dan al doen? Of zullen we wachten tot we zeker zijn dat Nederland zijn deel inzake de Hedwigepolder uitvoert?

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Vandaele, de timing is altijd 2015 geweest. We zitten daar volledig op schema.

Het klopt niet dat een polderbestuur alles zou tegenhouden. Er was een akkoord met de polder Zwin om de Hazegraspolder aan te kopen. Ik ga ervan uit dat dat ook verder gaat met de rechtsopvolger zijnde de nieuwe Oostkustpolder, die een resultaat is van een fusie van polders. We werken aan meer efficiëntie. Er is geen enkel signaal, geen enkele vrees dat dit niet zou doorgaan. We hebben dit jaar, in der minne, zonder onteigening, 42 hectare kunnen aankopen. De 120 hectare die we moeten realiseren, de Willem-Leopoldpolder, zullen we realiseren. We zitten op schema. Het is allemaal afgesproken met Nederland. Er is een duidelijke timing. We houden ons ook aan de afspraken die gemaakt zijn met de provincie Zeeland.

Mijnheer Sabbe, het heeft absoluut zin, het is dringend noodzakelijk en het zit in het plan. We moeten die poelen opnieuw aanleggen. We moeten bijvoorbeeld ook zorgen dat de verdere begrazing voor het onderhoud van het Zwin door schapen kan gebeuren. Als die zoetwaterpoelen niet opnieuw worden aangelegd, kunnen we daar ook geen schapen laten grazen. Ook voor een aantal beschermde amfibieën moeten we van Europa nu al die dringende natuurherstellingsmaatregelen nemen.

Een laatste terechte bezorgdheid werd geuit door de heer De Meyer en gaat over de verzilting. We laten een studie uitvoeren. Er is een studie uitgevoerd door een professor die zegt dat er een speciale drainage moet worden aangelegd. Ik weet dat de polders en de landbouw zelf andere suggesties hebben. Die worden nu allemaal naast elkaar op tafel gelegd; we beschouwen ze als evenwaardig, op basis van de expertise op het terrein, maar ook vanuit de academische studie. Aan de hand daarvan proberen wij er alles aan te doen om de verzilting van de percelen die gelegen zijn rond het Zwin, zoveel mogelijk tegen te gaan.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, ik hoop dat u inderdaad gelijk hebt en dat het polderbestuur goed meewerkt. Dat zou mooi zijn. Ik krijg soms andere signalen. Ik denk ook dat we nergens op hoeven te wachten, niet op het RUP, niet op de nieuwe rechtspersoon van het polderbestuur. Het gaat eigenlijk om de uitvoering van beslist beleid. Laten we daar dus mee doorgaan.

Mijnheer De Meyer, als ik het goed heb, dan is er recent nog gebleken dat het probleem van de verzilting op te lossen is door het terugpompen van water in Het Zwin. Dat zou dus ook opgelost zijn.

De voorzitter: De heer Vanden Bussche heeft het woord.

De heer Marc Vanden Bussche: Voorzitter, ik wil niet roepen maar ik heb samen met de heer Sabbe mijn vinger opgestoken. Ik heb ook nog gezwaaid.

De voorzitter: Dan zwaait u heel merkwaardig.

De heer Marc Vanden Bussche: Voorzitter, u moet de filmbeelden eens bekijken. Ik heb me wel degelijk kenbaar gemaakt.

De voorzitter: Dan hebt u heel waarschijnlijk te laat gezwaaid.

De heer Marc Vanden Bussche: Ik aanvaard dat niet als uitleg. Ik vraag dat u nog eens de filmbeelden zou bekijken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de berichten inzake ernstige milieu-overtredingen bij de Indaver-vestiging in Doel

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Voorzitter, minister, collega's, Indaver duurzaam in afvalbeheer, toonaangevend bedrijf inzake afvalbeheer. Deze week bleek dat even anders te zijn toen Gazet van Antwerpen een aantal foto's publiceerde over wantoestanden bij het bedrijf Indaver.

Ik zou graag opsommen welke toestanden er worden aangeklaagd: stroomkabels die op trappen rondslingeren of waar water over loopt, drie dichtgelaste nooduitgangen, natte vloeren vlak naast gapende putten van afvalovens, slecht afgedekte gaten, een tonnen zware metalen grijper op de rijweg en op de vloer en machines centimeters dik stof.

Minister, u begrijpt dat zulke situaties in zo'n toonaangevend bedrijf in duurzaam afvalbeheer onaanvaardbaar zijn, temeer daar Indaver het grootste afvalverwerkend bedrijf in Vlaanderen is. Het beschikt over zes afvalverwerkingsinstallaties en twee stortplaatsen voor niet-gevaarlijk en gevaarlijk afval.

Minister, uit het feit dat zo'n toestand bestaat bij Indaver, kan ik afleiden dat Indaver het zelf niet zo nauw neemt met de milieuwetgeving en met de veiligheid van het personeel. Deze feiten zijn ook een blaam voor de Vlaamse Regering, want de Vlaamse Regering is via de Vlaamse Milieuholding aandeelhouder van dit bedrijf.

Minister, waar heeft de Milieu-inspectie en de arbeidsinspectie de voorbije jaren gezeten? Welke initiatieven gaat de Milieu-inspectie nemen na de bekendmaking van deze feiten?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Van den Eynde, naar aanleiding van de klacht is de Milieu-inspectie ter plaatse geweest en heeft ze een grondige doorlichting gedaan. Ze heeft vastgesteld dat er op basis van de milieuvergunning geen probleem is. Men heeft de luchtkwaliteit en de storten onderzocht, en alles blijkt in orde te zijn.

U zult misschien zeggen dat het bedrijf gealarmeerd was door de klacht die ook in de pers is gekomen. Ik heb de cijfers opgevraagd bij de Milieu-inspectie. Sinds 2005 zijn er 34 milieuispecties uitgevoerd. Het blijkt dat er op geen enkel moment een overtreding is vastgesteld. Los van die 34 inspecties is er ook nog een zelfcontrole door het bedrijf gebeurd. Ook toen was er geen probleem.

U vraagt mij wat de arbeidsinspectie zegt. U weet dat ik niet bevoegd ben voor de arbeidsinspectie want dit is een federale materie. Ik stel voor dat u die vraag stelt aan de bevoegde minister.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Minister, ik vind uw antwoord verbazend. U zegt dat er geen problemen zijn met de milieuwetgeving. Dat is verbazend omdat het bedrijf intussen zelf een aantal fouten heeft toegegeven. Ik begrijp niet goed waarom de Milieu-inspectie niet heeft genoteerd dat er een aantal feiten zijn die niet stroken met de milieuwetgeving.

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Voorzitter, minister, collega's, ik begrijp de bezorgdheid van mevrouw Van den Eynde. Ik stel me wel een vraag. Er zijn in Vlaanderen ongeveer 50.000 bedrijven. Ik vraag me af of het de bedoeling is dat het Vlaams Parlement een milieuovertreding die nog moet worden bewezen – maar ik neem aan dat wat u zegt ook klopt – en de milieuovertredingen van ondernemingen moet bespreken. Ik denk dat daar kanalen voor bestaan. Ik denk niet dat het de roeping van het parlement is om milieuovertredingen van ondernemingen, zowel privé-ondernemingen als overheidsondernemingen, hier te bespreken,

maar ze wel de weg te laten volgen via de diensten die belast zijn met het opsporen en het verbaliseren van milieudelicten.

De voorzitter: Dat was een hint naar de voorzitter, veronderstel ik.

De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Mevrouw Van den Eynde, wantoestanden moeten altijd aangekaart en aangepakt worden. U weet dat ik ook zeer kritisch sta tegenover de afvalsector als het gaat over afvalverwerking en afvalverbranding. Maar in dit dossier vraag ik me af of het niet zoiets is als ‘much ado about nothing’. Voor de foto’s is er telkens een verklaring. Meest in het oog springend was de afvalcontainer die was ingegraven. Het bleek een afvalcontainer te zijn in de deponie, een zeer logische zaak dus.

Mevrouw Van den Eynde, ik vind dat we inderdaad zeer kritisch mogen staan tegenover de afvalsector maar ik heb de indruk dat er nu andere redenen meespelen. Indaver is bekend bij de Milieu-inspectie als een zeer correct bedrijf. De Milieu-inspectie heeft ook niets abnormaals vastgesteld naar aanleiding van dit incident.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Sanctorum, ik weet dat u het bedrijf zeer goed kent en ik denk zelfs dat u er stage hebt gelopen als parlementslid. U hebt waarschijnlijk zelf kunnen vaststellen dat het inderdaad een bedrijf is dat heel correct en serieus werkt.

Mevrouw Van den Eynde, ik kan alleen maar vaststellen dat de Milieu-inspectie een grondige doorlichting doet in oktober naar aanleiding van de klacht die officieel is binnengekomen, dat ze vaststelt dat er niets aan de hand is en dat alles correct verloopt op basis van de milieureglementering, en dat, los daarvan, gedurende een aantal jaren 34 controles zijn uitgevoerd en er telkens niets is vastgesteld. Dan kan ik inderdaad alleen maar denken dat er misschien iets anders aan de hand is en iemand probeert iets aan te tonen dat er misschien niet is.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Het is hier blijkbaar de omgekeerde wereld. Ondertussen word ik hier ondervraagd in plaats van de minister.

Minister, ik vind dat de signalen en alarmkreten van de klokkenluiders ernstig moeten worden genomen. Het gaat niet over één melding, het gaat over verschillende meldingen. Het gaat niet over een feit van twee jaar geleden, het gaat over feiten gedurende negen jaar. Er zijn feiten die zich negen jaar geleden hebben voorgedaan, waar mensen nu nog trauma’s van hebben.

Mijnheer Sabbe, ik vind dat wij als parlementsliden wel de taak hebben om toezicht te houden op de naleving van de milieuwetgeving. Het gaat hier ook over een overheidsbedrijf, een bedrijf dat voor 16 procent in handen is van de Vlaamse overheid. Het is onze taak om als Vlaams Parlementslid erop toe te kijken dat de afvalverwerking in Vlaanderen op een degelijke manier gebeurt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de haalbaarheid van de geplande timing voor de hervorming secundair onderwijs

ACTUELE VRAAG van mevrouw Kathleen Deckx tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de haalbaarheid van de geplande timing voor de hervorming secundair onderwijs

ACTUELE VRAAG van de heer Boudewijn Bouckaert tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de haalbaarheid van de geplande timing voor de hervorming secundair onderwijs

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Minister, u bent de legislatuur begonnen met een aantal grote hervormingsplannen de wereld in te sturen. Het ging onder andere over leerzorg, over het deeltijds kunstonderwijs en zeker en vast ook over de hervorming van het secundair onderwijs. Het ging ook over het lerarenloopbaanbebat.

Ondertussen is een van die plannen, namelijk het tot stand brengen van het decreet Leerzorg, al in de ijskast terechtgekomen. Van de andere grote projecten stellen heel wat mensen op het veld zich vragen over de haalbaarheid.

Vorige maandag spraken mevrouw Verdyck en mevrouw Van Hecke nogal radicale taal. Ze zeiden dat een decreet in 2014 compleet onhaalbaar was. De neuzen in dezelfde richting krijgen, zal al heel veel zijn, hebben ze gezegd. Dan kan men in de volgende legislatuur verder debatteren. Dat is toch iets anders dan een decreet afgewerkt hebben.

Ook Open Vld heeft altijd gesteld dat er moet worden hervormd in het secundair onderwijs, maar wat nu voorligt, is zo grootschalig, en het zal enorm veel geld en energie vergen om dat rond te krijgen. Wij dachten dat het beter was om bepaalde specifieke punten waarover er een grote eensgezindheid bestaat, aan te pakken. Dat horen we ook elke week in de hoorzittingen over de hervorming.

Minister, houdt u vast aan de haalbaarheid van de hervorming van het secundair onderwijs of wilt u overschakelen naar een aantal punctuele hervormingen?

De voorzitter: Mevrouw Deckx heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Deckx: Minister, enige tijd geleden lanceerde u de oriënteringsnota 'Mensen doen schitteren' met de bedoeling het secundair onderwijs te hervormen. We weten dat ons secundair onderwijs kwalitatief heel hoogstaand is. Dat blijkt telkens weer uit de PISA-resultaten. We weten echter ook dat er een aantal knelpunten zijn, onder andere de ongekwalificeerde uitstroom van jongeren die nog altijd geen diploma behalen, het enorme kluwen en aanbod van studierichtingen, het feit dat jongeren nog altijd verkeerde keuzes maken of keuzes maken die niet zijn geïnspireerd door hun talent maar eerder door de socio-economische achtergrond waarin zij leven, enzovoort.

Minister, u kondigde aan dat er een ontwerp van decreet zou komen tegen 2014 waardoor een grote hervorming zou plaatshebben. In de commissie Onderwijs zijn wij hoorzittingen gestart op basis van uw nota. Die zijn nu afgerond. Wij hebben daar heel wat van opgestoken.

Ik ben geschrokken van de reacties van mevrouw Verdyck en mevrouw Van Hecke in de kranten. Ik ga er ten minste van uit dat er grondig wordt overlegd met die twee dames. Voor het welslagen van dergelijke grootscheepse hervormingen is het belangrijk dat het onderwijsveld goed betrokken is, overtuigd is en geïnformeerd wordt, om nadien te implementeren.

Minister, houdt u vast aan het tijds kader of zullen er bijstellingen komen?

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Minister, ik sluit me aan bij de vragen van mijn twee collega's. Ik zou me ervoor hoeden om de opmerkingen van de twee dames, leading lady's van het Vlaamse onderwijs zomaar af te branden. Ik denk dat zij een ongerustheid vertolken die op het veld bestaat. In het secundair onderwijs heerst grote onzekerheid over de vraag wat er de komende jaren met het onderwijs zal gebeuren en of de huidige investeringen niet nutteloos zijn met het oog op de hervormingen.

Tijdens de hoorzittingen is gebleken dat zo'n hervorming enorm veel aspecten omvat: lerarenopleiding, de rol van de centra voor leerlingenbegeleiding, de curriculumhervorming, de onderwijsmethodes enzovoort. Dat is een heel complex gegeven. Wij willen u dan ook vragen om duidelijkheid te creëren over de timing.

U zegt dat er een ontwerp van decreet komt tijdens deze legislatuur. In het ontwerp van decreet kan van alles staan: loze slagzinnen maar ook heel concrete maatregelen. Wat bedoelt u daarmee? U hebt het ook over een concrete uitrol van de hervormingen over zes jaar. Dat is zinnig, vind ik. Maar hebt u enig idee hoe die uitrol er zal uitzien? Waar zult u mee beginnen en waar zult u mee eindigen?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Toen ik de krant opensloeg, vroeg ik me ook af: wat krijgen we nu? Toen ik het artikel las, wist ik dat er vragen zouden worden gesteld. Dat kon ik zo voorspellen. Ik wist ook al wat ik zou antwoorden, namelijk 'much ado about nothing'.

In het antwoord van mevrouw Van Hecke en mevrouw Verdyck staat eigenlijk hetzelfde als wat ik hier voor de commissie heb gezegd. Dat is heel duidelijk. Tegen 2014 moeten we weten hoe die hervorming er zal uitzien. Dat betekent dat we moeten weten wat het kader, de uitgangspunten en de inhoud zijn. Ik heb nooit gezegd dat we vanaf 2014 in een totaal nieuw secundair onderwijs zullen starten. Ik heb altijd gezegd, zoals dat trouwens in het regeerakkoord staat, dat we tegen het einde van deze legislatuur een ontwerp van decreet zullen hebben, liefst goedgekeurd, waarin duidelijk de richting wordt aangegeven die we moeten uitgaan. Tijdens de volgende legislatuur zullen we dan de tijd nemen om het uit te rollen en uit te werken.

Als we ondertussen weten waar we naartoe gaan en welke zaken we kunnen invoeren, zullen we dat doen. Dat is altijd mijn lijn geweest en dat blijft de lijn. Ik heb de afgelopen maanden heel veel gepraat met mensen uit werkgeversorganisaties en arbeidsmarktorganisaties. Ze zijn allemaal vragende partij om die hervorming zeer snel door te voeren.

Het interview in De Morgen zegt nog iets veel belangrijkers. Mevrouw Van Hecke en mevrouw Verdyck zeggen dat de grote uitgangspunten van de nota 'Mensen doen schitteren' de goede zijn. We zijn dat nu concreet aan het uitwerken. De timing is zeer duidelijk. Ik heb dat al meerdere keren gezegd. We zitten perfect op schema. In februari-maart 2012 zal de Vlaamse Regering een conceptnota over de hervorming van het secundair onderwijs goedkeuren. Die nota moet dan opnieuw naar de Vlor en naar alle koepels. Alle betrokkenen, de arbeidsmarktorganisaties, de scholieren, iedereen kan dan opnieuw commentaar geven. Eind 2012 zullen we weten waar we naartoe moeten. Dan hebben we een jaar om het decreet te schrijven, uit te werken en in het parlement in te dienen. Het regeerakkoord zegt dat we het dan moeten hebben, liefst goedgekeurd. We zullen zien of dat kan. Ik denk dat het het best zou zijn als we daarin slagen. De timing zit dus nog altijd perfect op schema.

Ik begrijp dat daar vragen over worden gesteld. Dat is niet meer dan normaal. We hebben veel reacties gekregen. Ik merk wel dat het in de goede richting gaat. Natuurlijk zullen de plannen aangepast worden. Dat is ook de reden waarom we die oriëntatienota hebben gemaakt. We willen de mensen daarover laten debatteren.

Dit valt niet uit de lucht. Mevrouw Vanderpoorten, de vorige meerderheid, waarvan u ook deel uitmaakte, is daarmee begonnen. Men heeft dat toen niet kunnen afronden. Men heeft

toen de commissie-Monard gehad. Men praat in Vlaanderen al twintig jaar over de hervorming van het secundair onderwijs. We mogen nu wel eens afronden en zeggen wat we moeten doen. Uit internationale rapporten leid ik af dat ons basisonderwijs en hoger onderwijs heel goede kwaliteit bieden, en dat iedereen het erover eens is dat we moeten ingrijpen in het secundair onderwijs. Men vraagt mij om dat te doen. We zullen dat doen. Ook de beide hoofden van het onderwijs delen die mening.

Het laatste woord – en het zal u misschien verbazen dat ik dit als minister zeg – over de onderwijshervorming valt hier in het parlement. In een democratie is het uiteindelijk het Vlaams Parlement dat beslist waar het naartoe moet met het onderwijs, en niet twee onderwijs hoofden of een minister alleen. De rol van de koepels en de netten is zeer belangrijk, maar in een democratie worden de beslissingen uiteindelijk hier genomen.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Dat laatste vind ik fantastisch want u hebt al andere dingen laten zien, minister. In het artikel in De Morgen zegt mevrouw Van Hecke toch heel duidelijk: “De neuzen in dezelfde richting krijgen op het einde van de legislatuur zal al veel zijn. Dan kan het debat verder gaan.” Dat is volgens mij toch iets anders dan een decreet af hebben. De tijd zal uitwijzen hoe het verder moet.

Ik vind echt wel dat er zaken moeten veranderen in het secundair onderwijs, bijvoorbeeld met betrekking tot de aansluiting met het basisonderwijs. Ik zou één zaak heel erg vinden: dat u op het einde van de legislatuur zou moeten doen wat u hebt gedaan met het Leerzorgdecreet: zeggen dat er geen draagvlak is en dat we ermee moeten stoppen. Daarover ben ik heel bezorgd.

Mevrouw Kathleen Deckx: Minister, dank u voor uw antwoord. Ik ben blij dat de zaken op schema zitten. Het economische veld maar ook bijvoorbeeld de Vlaamse Scholierenkoepel dringen aan op een hervorming. We weten dat er nood aan is. Het is goed dat de zaken voortgaan. U weet nog veel beter dan ik hoe belangrijk het is dat alle onderwijsverstrekkers mee zijn en dat zij overtuigd zijn van de noodzaak en van het goede werk dat zal verricht worden. Zo kunnen zij dat nadien op een goede manier implementeren.

Het is toch al gebleken dat er vooral voor de leerkrachten een en ander zal veranderen na de hervorming.

Ik vraag me af of u op voorhand nog iets gaat doen aan de lerarenopleiding. Leraren zullen immers worden geconfronteerd met een compleet andere klassituatie. Ook denk ik aan nascholingen voor de mensen die nu al lesgeven. Zij zullen immers een zeer centrale rol spelen in de algemene hervorming. Het zou zonde zijn, mochten ze daar onvoorbereid op af worden gestuurd.

De heer Boudewijn Bouckaert: Minister, u hebt uiteraard gelijk als u stelt dat het parlement het laatste woord heeft, maar u weet toch ook dat er in Vlaanderen een consensus bestaat over het feit dat er een complementariteit moet zijn tussen de overheid en de inrichtende machten, en het gemeenschapsonderwijs. U hebt zelf al gezegd dat er een groot verschil is tussen uzelf en minister Crevits. Dat ligt niet alleen aan het geslacht, maar ook aan het feit dat zij een rechtstreekse greep heeft op haar departement. U hebt weliswaar greep op uw departement, maar niet op de aanbieders van onderwijs. Er bestaat in Vlaanderen een consensus om dat gedecentraliseerde systeem van scholen te behouden. Dat betekent ook dat de leidende instanties van die koepels toch wel een gezaghebbende stem hebben, en dat daarnaar moet worden geluisterd.

U zegt ook dat men u gelijk geeft. Dat blijkt niet uit de hoorzittingen. Daaruit blijkt wel degelijk dat er moet worden veranderd, maar niet steeds in dezelfde zin.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, ik vond de uitspraak van de twee onderwijsdames toch wel zeer frappant. Ze stellen dat, als zij neen zeggen, u op uw hoofd kunt staan. Ik moest

ook even slikken. U minimaliseert die uitspraak, maar ik kan me niet van de indruk ontdoen dat het u soms aan politieke moed ontbreekt. Mevrouw Vanderpoorten heeft het dossier van de leerzorg al aangehaald. Er was een duidelijke consensus dat ook ter zake nood was aan hervorming. Ook in dat dossier was men al twee legislaturen bezig. U hebt dat vrij snel afgevoerd. Dat is met een sisser afgelopen omdat er geen draagvlak voor bestond. Ik wil absoluut niet dat hetzelfde gebeurt met het dossier van de hervorming van het secundair onderwijs, dat ook daar de olifant een muis zou baren. Ook dit dossier is voorbereid onder minister Vandembroucke. Volgens mij is er wél een heel duidelijke consensus gebleken uit de hoorzittingen: er is nood aan hervorming. Er is eveneens een duidelijke consensus over de richting die men moet uitgaan. Ik hoop dus dat die hervorming er komt, en dat u niet terugkomt op uw intenties. Het mag niet vrijblijvend worden. Het mag geen flauw afkooksel worden. Anders mislukt dit.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Minister, ik heb u met zeer veel aandacht beluisterd, maar ik probeert toch ook naar de onderwijssector te luisteren. Er zijn daadwerkelijk zorgen over de hervorming van het secundair onderwijs. Er zijn inderdaad problemen in het secundair onderwijs, en die moeten worden aangepakt. Mijn ervaring leert me echter dat het systeem waarbij oplossingen worden uitgewerkt die de opvolger moet uitvoeren, niet werkt. U hebt ook een andere visie op het onderwijs dan uw voorganger, hoewel hij van dezelfde partij is.

Mij lijkt het veel belangrijker om stapsgewijs, maar wel vanuit één overkoepelende en duidelijke visie, zo snel mogelijk te beginnen met het daadwerkelijk aanpakken van een aantal probleemsituaties.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Voorzitter, het verbaast me telkens weer hoe ik dingen anders lees en interpreteer dan sommige van mijn collega's. Ik heb tot nu toe alle hoorzittingen gevolgd. De hamvraag bij die hoorzittingen is: is die totaalhervorming van het secundair onderwijs wenselijk? Er zijn inderdaad knelpunten. De meeste sprekers stelden dat die moeten worden aangepakt, maar dat een algemene hervorming niet noodzakelijk is.

Zo heeft professor Aelterman vorige week in geleerdere bewoordingen dan de twee nethoofden dat in de krant hebben gedaan, gesteld dat als u het middenveld – dus de leraren – niet achter u hebt, de hervormingen gedoemd zijn te mislukken. Als mevrouw Van Hecke en mevrouw Verdyck dus zeggen dat u op uw hoofd kunt staan, maar dat ze er zonder hen niet komen, dan komen ze er niet.

Nu stelt de minister dat het Vlaams Parlement het laatste woord heeft. Dat is nieuw. Normaal gezien, krijgen we te horen dat de minister rekening houdt met het middenveld en dat wij maar moeten volgen. Nu is het omgekeerd. De minister heeft het middenveld niet mee en dus moet het Vlaams Parlement plots een initiatief nemen.

Minister, u mag dit zeker niet uit het oog verliezen. U moet het middenveld mee hebben. Ik vraag me trouwens af wat u bedoelt met dat decretaal kader dat u tegen 2014 wilt scheppen. Wat zit daar juist in? (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Voorzitter, er zijn, zoals mevrouw Deckx al heeft aangegeven, zeker een aantal knelpunten. Hierdoor dringt zich een hervorming van het secundair onderwijs op. Het is belangrijk dat iedereen die knelpunten erkent. Binnen het onderwijs hebben immers veel mensen daar een impact op. Ik denk onder meer aan leerkrachten, ouders, leerlingen en studenten. Voor we een zo ingrijpende hervorming kunnen doorvoeren, moeten we een groot draagvlak zoeken.

Volgens de minister moet er tegen het einde van 2014 een kader zijn. We moeten daar onze tijd voor nemen. Tijdens de hoorzittingen is duidelijk gebleken dat er een aantal knelpunten

zijn. Nagenoeg alle sprekers hebben evenwel vermeld dat wat goed is, ook moet worden behouden. Dat moeten we allemaal erkennen. Wat de timing betreft, ben ik er absoluut niet van overtuigd dat het zeer snel moet gaan. Zeker met kinderen en met studenten mogen we niet experimenteren. We moeten hier goed over nadenken. (*Applaus bij de N-VA*)

Minister Pascal Smet: Ik ben het eens met mevrouw Celis. Ik heb zelf trouwens al verklaard dat we niet met kinderen mogen experimenteren. Blijkbaar bestaat hierover geen consensus. Eigenlijk zou iemand een heel mooi krantenartikel kunnen schrijven over de verschillende conclusies die worden getrokken door mensen die allemaal dezelfde vergadering hebben bijgewoond.

Alle ervaringsdeskundigen en alle handboeken over veranderingsmanagement stellen duidelijk dat het noodzakelijk is dat de mensen die het moeten uitvoeren, ook mee zijn. Dat wil ik zeker niet ontkennen. In het onderwijs misschien nog vaker dan in andere sectoren zijn meningen op de persoonlijke ervaringen in een persoonlijke context in een specifieke school gebaseerd. Zeker in het onderwijs blijkt de eigen school vaak het eigen referentiekader te zijn. Het is in het belang van het beleid dit te overstijgen en doelstellingen te bepalen.

Ik wil eens duidelijk stellen wat voor mij een belangrijke doelstelling is. Binnen tien jaar moeten we in Vlaanderen nog onderwijs van topkwaliteit aanbieden. Enkele weken geleden, bij de start van het huidige schooljaar, hebben verschillende mensen, vooral leerkrachten van het secundair onderwijs, over problemen in het onderwijs geklaagd. Ik heb toen de vraag gekregen wanneer ik dat onderwijs eindelijk zou hervormen. Er moet immers iets gebeuren.

Er is een probleem. Ik ben het ermee eens dat alles wat goed is, tijdens een hervorming behouden moet blijven. Een van die goede punten van ons onderwijs is de grote autonomie van de scholen. Dat betekent ook dat de scholen zich moeten kunnen verantwoorden. Ze moeten hun kennis ook delen. Op dat vlak hapert er nog wel eens wat.

Indien we tot een hervorming overgaan, moeten we ook weten waar we heen willen en wat onze visie is. Op dat vlak heeft de heer De Meyer gelijk. Indien we niet weten waar we willen belanden, heeft het geen zin in het secundair onderwijs hier en daar aan een knopje te draaien. We hebben een duidelijke visie nodig.

We zullen die visie voor 2014 bepalen. Dat betekent dat we duidelijke contouren zullen vooropstellen. We moeten goed luisteren naar de mensen uit het werkveld. Het werkveld is echter niet eenduidig. Er leven daar enorm verschillende meningen. Zelfs binnen een koepel of binnen een net zijn er grote verschillen.

Hoewel we goed moeten luisteren, is het de taak van de Vlaamse Regering en van het Vlaams Parlement samen na te gaan wat wij belangrijk vinden, hoe wij de samenleving vorm willen geven en welke rol het secundair onderwijs daarin kan spelen. Op dat ogenblik speelt de politieke verantwoordelijkheid een rol.

Zodra we een beslissing hebben genomen, moeten we de mensen die alles moeten uitvoeren, op een duidelijke manier uitleggen wat de hervorming al dan niet zal inhouden. Ook dat is een les uit het veranderingsmanagement. We moeten een uitrol maken met betrekking tot de manier waarop alles in de praktijk zal verlopen. Dat zal niet van de ene dag op de andere dag gebeuren. We zullen dat op een goed voorbereide manier moeten aanpakken.

Dat zal een impact hebben op de lerarenopleiding. Het is niet zonder reden dat wij het leerkrachtenloopbaanpact op de sporen hebben gezet. Dit is cruciaal, en vanavond zal ik daarover met die mensen praten. Wij zijn het dus eens.

Er is een groot verschil tussen het dossier van de hervorming van het secundair onderwijs en het leerzorgdossier. Voor leerzorg is er geen draagvlak. Sommigen stellen zelfs de noodzaak ervan in vraag. Wij zullen in het leerzorgdossier de komende maanden wel heel belangrijke stappen vooruit zetten. De hervorming van het secundair onderwijs is wel absoluut noodzakelijk om de kwaliteit van ons onderwijs te behouden.

Uiteraard moeten wij luisteren naar het middenveld, en het parlement beslist. Ik ben ervan overtuigd dat de samenwerking met het parlement goed zal zijn. Wij werken voort. Tegen februari of maart zal de conceptnota er zijn. Iedereen kan dan zijn mening uiten. Tegen het einde van het jaar zullen wij dan knopen doorhakken. Dan zullen wij ook beslissen wat versneld moet worden ingevoerd en wat pas als onderdeel van een grotere hervorming zal worden ingevoerd.

Mevrouw Vanderpoorten, ik heb geleerd dat bij hervormingen men goed voor ogen moet houden wat het einddoel is. Heel belangrijk is: ‘stay focused’. Ook in dit dossier is dat erg belangrijk. Ik ben blij dat wij met zijn allen bezorgd zijn over de kwaliteit van het onderwijs. In de huidige tijden is onderwijs het enige wat onze samenleving helpt zich van andere samenlevingen te onderscheiden. Wij moeten inzake onderwijs gestadig vooruitgaan en keuzes durven maken. Als wij na één of anderhalf jaar niet in staat zullen zijn om de neuzen allemaal in dezelfde richting te plaatsen, dan zullen wij daar nooit toe in staat zijn. Wij zullen het dus doen.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Met de grote lijnen van uw uitleg ben ik het eens. Ik stel mij wel vragen over de manier waarop u het dossier aanpakt. Als ik hier de mensen heb beluisterd, dan ben ik niet zeker dat er in de meerderheid wel eensgezindheid over de aanpak bestaat. Wat de heer De Meyer zegt en wat u zegt, is toch niet helemaal hetzelfde. Wij zullen wel zien hoe het afloopt. Ik ben alvast heel blij dat u zult luisteren naar het Vlaams Parlement.

Mevrouw Kathleen Deckx: U overlegt met iedereen, en dat is noodzakelijk. Wij zullen de evolutie op de voet volgen. Collega’s moeten zich geen zorgen maken over de meerderheid, want wij zullen er wel uit komen. Het is heel normaal dat er ideeën worden uitgewisseld, want dat is nuttig. Ik deel ook uw mening over de lerarenopleiding.

De heer Boudewijn Bouckaert: Minister, u had het over ‘much ado about nothing’, een komedie van Shakespeare. Maar Shakespeare is ook de auteur van koningsdrama’s. Eentje ervan is ‘Richard III’, die ten onder gaat, verlaten door al zijn getrouwen. Ik zou niet graag hebben dat u hetzelfde overkomt en dat u op het einde van de legislatuur met lege handen achterblijft omdat u een hervorming hebt aangekondigd die uw vermogen te boven gaat. Mevrouw Vanderpoorten heeft gelijk. U hebt niet goed geluisterd naar de heer De Meyer. Hij tekende een alternatief pad uit: laten we het einddoel niet uit het oog verliezen, maar laten wij de knelpunten aanpakken. En dat is niet hetzelfde als die algehele hervorming. Dat alternatief komt van een lid van de meerderheid. Het moet ernstig worden genomen. (*Applaus bij LLD, Open Vld en het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Elisabeth Meuleman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over vrouwen en ondernemerschap

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, mijn vraag gaat over een onderzoek dat gepubliceerd werd tijdens de Nationale Vrouwendag op 11 november. Het betreft vrouwen en zelfstandig ondernemen. Het is een onderzoek van het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen (NSZ). In dat onderzoek wordt duidelijk dat van alle zelfstandige ondernemers slechts een op drie een vrouw is.

Men heeft hetzelfde onderzoek ook gedaan in 2006 en nu blijkt dat er geen enkele groei is, dat er geen vooruitgang werd geboekt. Het aantal vrouwelijke zelfstandige ondernemers blijft stagneren op 33 procent.

We vinden de vrouwen vooral terug in de traditionele vrouwelijke sectoren zoals de schoonheidssector. We vinden ze ook terug bij de apothekers en tandartsen, en in de verkoop, maar bijvoorbeeld in de bouw zijn de cijfers schrijnend, want daar zien we zelfs een achteruitgang van 7,7 procent in 2006 naar 6,8 procent in 2010. Onze vrouwen doen het wat dat betreft niet zo goed.

Vlaanderen en de Vlaamse Regering willen het zelfstandig ondernemerschap ernstig nemen. Ik meende dat we daar actief op wilden inzetten, dat het een prioriteit van de Vlaamse Regering is. Als we willen groeien, ligt er nog een mogelijkheid bij die groep. Het is vooral bij de vrouwelijke ondernemers dat we nog kunnen groeien indien we willen dat het ondernemerschap in zijn geheel erop vooruitgaat in Vlaanderen.

We moeten vooral groeien in de niet-traditionele vrouwelijke sectoren. Wat wilt u daaraan doen? Ik meen dat er voor u een rol is weggelegd vanuit uw bevoegdheid als minister van Onderwijs, maar ook vanuit uw bevoegdheid als coördinerend minister van Gelijke Kansen kunt u volgens mij ook heel wat doen. Ik vraag me dan ook af welke acties u zult ondernemen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, mevrouw Meuleman, ik ben blij om op deze vraag te antwoorden, maar de eigenlijke bevoegde minister is de minister-president. Ik neem aan dat u weet dat hij bevoegd is voor het bevorderen van het ondernemerschap, en dat geldt uiteraard voor zowel mannen als vrouwen, voor zowel jongens als meisjes. Maar goed, u haalt het zelf aan: als coördinerend minister heb ook ik bevoegdheid ter zake.

Er zijn twee dingen die we doen. We hebben ervoor gezorgd dat via de open coördinatie-methode in het actieplan Gelijke Kansen de doelstelling is opgenomen dat tegen 2020 in het aantal ondernemers, de vrouwen en de mensen die van elders zijn gekomen, hun aandeel in de bevolking moeten weerspiegelen. We hebben dus een heel duidelijke doelstelling geformuleerd. We hebben ook 550.000 euro uitgetrokken om heel wat sensibilisatieacties te ondernemen en om heel wat specifieke projecten op te zetten. Onder andere het Agentschap Ondernemen zal daarvoor instaan. Dat is opgenomen in het plan via de open coördinatie-methode.

Ikzelf zal werken via de genderklik. Er is trouwens een nieuwe website. We werken ook via het genderbewustzijn in de scholen, maar ook in de samenleving als geheel. We proberen bij de bevolking een wijziging van de mentaliteit tot stand te brengen, want het zijn zij die de keuzes maken.

Wat onderwijs betreft, zal het u wellicht niet ontgaan zijn dat een paar weken geleden de regering op mijn voorstel, maar ook op dat van minister Muylers als minister van Werk, en dat van minister-president Peeters als minister van Economie, het gezamenlijke Actieplan Ondernemend Onderwijs heeft goedgekeurd. We hebben daarin heel wat acties ondernomen om het ondernemerschap via het onderwijs te bevorderen in de samenleving. Die acties gelden natuurlijk voor jongens in het onderwijs, maar ook voor meisjes in het onderwijs.

Met andere woorden: u merkt dat we hier wel degelijk mee bezig zijn vanuit Gelijke Kansen, maar ook vanuit Ondernemerschap, waar mijn collega, minister-president Peeters, voor bevoegd is.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, ik hoor dat er heel veel goede intenties zijn, dat een aantal doelstellingen werden bepaald in een aantal plannen die werden opgemaakt, maar het is zoals met de raden van bestuur: als we enkel sensibiliseren, maar niet met heel concrete maatregelen, zoals quota, werken, zal het nog 220 jaar duren voor we in die organen gelijkheid krijgen tussen mannen en vrouwen. Ik denk dat het met het ondernemerschap misschien wel eens hetzelfde zou kunnen zijn. Als we niet heel actief op zoek gaan naar de

vrouwelijke rolmodellen, naar vrouwelijke ondernemers, zou het nog wel eens heel lang kunnen duren.

Enige tijd geleden organiseerde het Instituut voor Samenleving en Technologie (IST) hier in het Vlaams Parlement een studiedag over vrouwen en technologie. Uit hun cijfers blijkt dat 15 procent van de ingenieurs vrouwen zijn. Van die 15 procent kiest 40 procent voor het beroep van ingenieur omdat hun vader ingenieur is.

Het onderwijs speelt daar dus een kleine rol in en zou een grotere rol moeten kunnen spelen en moeten werken met rolmodellen om vrouwen in die technologierichtingen te krijgen.

De voorzitter: Mevrouw Deckx heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Deckx: Minister, u spreekt over een plan dat gemaakt werd. U zegt ook dat u daarmee bezig bent in het onderwijs.

Wanneer je vrouwen voor ondernemerschap wilt laten kiezen, is het echter ook heel belangrijk dat er ondersteunende maatregelen zijn om gezin en werk te combineren. We moeten durven toegeven dat ‘gezinsproblematieken’ heel vaak terecht komen bij de vrouwen. Wordt er rekening gehouden met dat aspect in de voorstellen die daarover worden gelanceerd?

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Collega's, we moeten voorzichtig zijn. Op de duur gaan we naar positieve discriminatie. In raden van bestuur bestaat nu al het fenomeen dat vrouwen worden gekozen op basis van het feit dat ze vrouw zijn en niet op basis van hun competenties. We moeten daar voorzichtig mee zijn en ervoor zorgen dat we naar een evenwicht gaan. Dat evenwicht moet natuurlijk zijn en niet gebaseerd op positieve discriminatie. *(Opmerkingen)*

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: In tegenstelling tot de heer Sabbe ga ik er niet van uit dat vrouwen sowieso minder competent zijn dan mannen voor het vrouwelijke ondernemerschap, integendeel. *(Applaus)*

Wij gaan ervan uit dat vrouwen evenveel competenties hebben als mannen. Er moet integraal worden gewerkt aan dat vrouwelijke ondernemerschap. Mevrouw Meuleman heeft het bij het rechte eind wanneer ze stelt dat vrouwen nog ondervertegenwoordigd zijn in een aantal domeinen. Zo zijn ze slechts voor een derde vertegenwoordigd in het ondernemerschap.

Samen met mevrouw Fournier van mijn fractie heb ik in juni 2011 een voorstel van resolutie ingediend om vrouwelijk ondernemerschap met een integraal plan te kunnen promoten en stimuleren. Dat plan spitst zich niet alleen toe op economie en ondernemen, hoewel dat een belangrijk luik is, zoals het werken rond rolmodellen en begeleidingstrajecten, ook bij starters. Het plan spitst zich ook toe op onderwijs en welzijn. Uiteraard spelen kinderopvang en gezinsondersteuning een rol in dat algemene plan. Dat voorstel van resolutie komt een van de volgende weken aan bod in de commissie Economie. Minister Smet, als coördinerend minister kunt u daar een handje bij toesteken.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Mevrouw Smaers, u zou beter moeten luisteren naar wat de heer Sabbe heeft gezegd. Hij heeft nooit gezegd dat een vrouw minder competent is dan een man.

Minister, oorspronkelijk was ik blij met uw antwoord. U hebt u enkel gefocust op maatregelen om het ondernemerschap te promoten. Er moet geen onderscheid worden gemaakt tussen traditionele vrouwelijke beroepen en traditionele mannelijke beroepen. Alleen al door de vraagstelling doen jullie denigrerend tegenover zogezegde vrouwelijke beroepen. Er is niets verkeerd met beroepen zoals schoonheidsberoepen. Ik word ook liever

gemasseerd door een man, maar het beroep spreekt nu eenmaal eerder vrouwen aan. (*Gelach*) Daar is niets verkeerd mee.

Minister, ik heb een vraag over de maatregelen die u neemt in het onderwijs. Iedereen spreekt over de vrije keuze van de leerlingen. Als vrouwen echter durven kiezen voor een vrouwgericht beroep, worden zij gestigmatiseerd. Ik kan die vrije keuze niet rijmen met de maatregelen die worden genomen om iedereen in een bepaald hokje te duwen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw De Ridder, ik vraag altijd eerst wie wil aansluiten. U hebt geen teken gegeven. Nu wilt u het woord krijgen. Bij uitzondering zal ik dat toestaan. Als ik vraag wie wil aansluiten, kijk ik twee keer de zaal rond. Als u dan uw hand niet opsteekt, krijgt u het woord niet. Ik heb al een boos lid van uw fractie gehad, ik wil er geen tweede.

Mevrouw Annick De Ridder: Ik wil even nuanceren. Het is niet omdat de heer Sabbe zegt dat er niets apart voor vrouwen mag worden georganiseerd, dat iedereen hem moet uitjouwen omdat hij man is en niet zou begrijpen waar het over gaat.

Ik vind het belangrijk dat er maatregelen worden genomen om het ondernemerschap te promoten. Mij laat het eerlijk gezegd koud of men dan man of vrouw is, of tot een van de doelgroepen behoort, of bijzondere aandacht nodig heeft. Als men maatregelen treft om ondernemerschap te promoten, zal zowel de man als de vrouw daar beter van worden. Ik zeg u dat uit persoonlijke naam, omdat ik daar volledig achter sta en ik tegen iedere vorm van discriminatie ben, of het nu positieve of negatieve is. (*Applaus bij Open Vld, het Vlaams Belang en LDD*)

De voorzitter: Mevrouw Vermeiren heeft het woord.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Voorzitter, minister, collega's, iedereen is het erover eens: hoe meer vrouwen in het bedrijfsleven, hoe beter. Hoe meer vrouwen er ondernemen, hoe beter. De vraag is hoe we die vrouwen zover krijgen om te ondernemen en het ondernemerschap op zich te nemen.

Mevrouw Smaers, ik heb die resolutie toen met heel veel plezier mee ondertekend. Het is een goede resolutie, omdat we vrouwen moeten stimuleren, in die zin dat wat onbekend is, onbemind is. We moeten vrouwen ermee bekend maken en hen een stapje verder helpen om het ondernemerschap op zich te nemen. Maar dat zal een proces zijn, een evolutie. We kunnen dat niet dwingen. We kunnen dat niet van vandaag op morgen.

Minister, u hebt er al op gealludeerd dat het een totaalaanpak is. Het past niet binnen één beleidsdomein. Er is al gesproken over ondersteunende maatregelen, kinderopvang, nascholing enzovoort. Ik heb begrepen dat dit thuishoort bij de minister-president, maar ik had toch aan u willen vragen hoe het zit met de opvolging van de resolutie.

Minister Pascal Smet: Dit is inderdaad in eerste instantie de bevoegdheid van de minister-president, wat niet wegneemt dat ook andere ministers erbij betrokken zijn, zoals ikzelf, als minister van Onderwijs en van Gelijke Kansen, die toch een coördinerend beleid moet voeren.

Als we in het onderwijs een beleid rond ondernemerschap willen voeren, is het belangrijk dat dat zowel op jongens als op meisjes gericht is. Ik vestig er ook de aandacht op dat een van de uitgangspunten in de hervorming van het secundair onderwijs juist is dat we willen komen tot een onderwijs dat ondernemerschap, creatief denken, 'out of the box'-denken enzovoort vooropstelt. Dat is een van de basiscompetenties waarvan we willen dat elke leerling, of het nu een jongen of een meisje is, ze meeneemt. Daar moeten wij in onze Vlaamse samenleving nog een grote tand bij steken.

Niemand kan eromheen dat we in onze samenleving nog altijd gendervooroordelen hebben. Mensen hebben soms de neiging om te kiezen op basis van vooroordelen. Een van de redenen waarom minder mannen kiezen voor het onderwijs, is dat veel mannen het beschouwen als

een zorgberoep, als een beroep dat eerder in het verlengde van vrouwen ligt. Er is ook sprake van een vervrouwelijking. Zo krijg je een soort sneeuwbal effect, waardoor het ene vooroordeel het andere versterkt. We moeten dat durven te doorbreken.

Er spelen daarbij soms ook andere afwegingen en beoordelingen: hoe zit het met de kinderopvang, hoe zit het met de combinatie gezin-werk enzovoort? Wat we moeten doen, is die genderstereotiepe vooroordelen doorbreken en duidelijk maken dat beroepen in principe door iedereen kunnen worden uitgeoefend, dat je zowel mannelijke als vrouwelijke ingenieurs kunt hebben, zowel mannelijke als vrouwelijke dokters enzovoort. Het mag niet zozeer geleid worden door vooroordelen, maar door interesse en competentie. Vanuit dat oogpunt willen we dat doorbreken.

Ik stel samen met u vast, mevrouw Meuleman, dat het glazen plafond, waar vrouwen inderdaad vaak tegenaan botsen, soms van kogelvrij glas blijkt te zijn.

Tot slot, mijnheer Sabbe, u moet met dergelijke uitspraken toch oppassen, want u hebt op zijn minst de indruk gewekt dat men 'excuustruzen' in de raad van bestuur zal doen zetelen, die minder bekwaam zouden zijn. Ik vond uw uitspraak in alle eerlijkheid ook nogal straf. Bedrijven hebben alle belang bij vrouwen in hun raad van bestuur. Onderzoek toont aan dat bedrijven met een evenwichtige raad van bestuur op het vlak van gender over het algemeen performanter zijn. Je kunt discussiëren over hoe je het doet, maar wek niet de indruk dat men op zoek is naar 'excuustruzen'.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Collega's, de Vlaamse Regering wil zelfstandig ondernemerschap promoten. Daarover zijn we het allemaal eens. Een derde van de zelfstandige ondernemers zijn vrouwen. Er is dus een enorm groeipotentieel bij de vrouwen. Punt. Zeg me niet dat slechts 6,8 procent van de vrouwen geïnteresseerd is in technologie of wetenschap en dus voor die beroepen kiest. Nee, er is daar een enorm groeipotentieel. Het is geen positieve discriminatie om daarop acties te richten, dat is common sense. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Robrecht Bothuyne tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de geplande hervormingen bij de competentiepolen

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Minister, collega's, vorige week was het feest: twintig jaar Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) en twintig jaar Vlaams innovatiebeleid. In die twintig jaar is er heel wat beleid gevoerd, zijn er heel wat initiatieven genomen en zijn er heel wat competentiepolen ontstaan. Dat zijn organisaties die de brug willen slaan tussen het bedrijfsleven en kennisinstellingen. Dat is eerlijkheidshalve gebeurd met wisselend succes. Bepaalde competentiepolen hebben hun doelstellingen bereikt en zijn erin geslaagd die brug te slaan. Andere hebben hun doelstellingen niet bereikt en hebben geen of onvoldoende cofinanciering uit de privésector weten los te krijgen.

Minister, u hebt op dat feest uw nieuwe beleidslijnen aangekondigd voor die competentiepolen. U wilt die laten evolueren naar lichte structuren met als personeel vier tot zes voltijdse equivalenten. Collega's, nu zijn er competentiepolen die vele tientallen medewerkers hebben aangeworven. U kunt zich voorstellen dat er wat ongerustheid is in het veld.

Minister, er zitten zeer goede elementen in de hervormingen die u voorstelt. IWT zou een spilfiguur worden om projectfinanciering toe te kennen. Maar het is ook belangrijk om de aanwezige competentie in de competentiepolen te valoriseren en bestendigen. Het risico

bestaat ook dat iets van de sectorgedreven dynamiek uit het bedrijfsleven zou wegvallen door een te sterke sturing vanuit IWT.

Minister, hoe zult u bij de hervorming de continuïteit en vooral ook de kwaliteit van de werking van deze competentiepolen in hun nieuwe vorm garanderen?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, ik heb geen nieuw beleid aangekondigd. Het is goedgekeurd in de conceptnota, die we al hebben toegelicht in de commissie.

We willen de competentiepolen absoluut voortzetten, maar ook leren van het verleden. Daarom gaan we een lichtere organisatiestructuur toepassen op zowat alle mogelijke subsidiekanalen, niet enkel op de competentiepolen. We geven extra middelen om de continuïteit te garanderen van die platformen, waar bedrijven en kennisinstellingen elkaar vinden. Zo willen we de kennisopbouw en -verspreiding garanderen. Daarnaast zijn er ook middelen om projecten te financieren. Die projectfinanciering gaan we nu bij IWT parkeren, zodat het elke keer zelf de kwaliteitscontrole kan doen of de ingediende projecten excellent zijn, de juiste partners meewerken en er geen overlap is met andere projecten.

Zo kan het IWT als subsidieagentschap zijn rol van kwaliteitsbewaker spelen. We willen het bottom-upverhaal op geen enkele manier doorkruisen, integendeel. Het is nog altijd de competentiepool die haar strategie en missie uitwerkt, die zelf zegt welke projecten ze uitwerkt. In plaats van dat ze daar zelf over beslist, en tegelijk rechter en partij is, moet ze die beslissing overlaten aan en laten adviseren door het IWT. Zo komen we tegemoet aan een van de aanbevelingen van het rapport-Soete: tegengaan van versplintering, investeren in platformen, waar men elkaar vindt, en zorgen voor kwaliteitscontrole. Daarvoor is het IWT goed geplaatst. Daarvoor moeten we geen nieuwe agentschappen oprichten: we moeten het IWT juist versterken. Dat was de toelichting die ik heb gegeven.

De heer Robrecht Bothuyne: Het is heel belangrijk om versnippering tegen te gaan en ook voldoende kritische massa te hebben in de schoot van de competentiepolen. Kritische massa veronderstelt natuurlijk inzet van mensen en middelen. We moeten die zekerheid bieden aan de sectoren die veel mensen en middelen nodig hebben om een innovatiebeleid vorm te geven. Die kritische massa moet er zijn. De aanpak op maat is heel belangrijk.

De bruggen die zijn geslagen tussen bedrijfsleven en kennisinstellingen mogen niet worden opgeblazen. Er moet continuïteit zijn in het beleid. De strategische visie moet op de lange termijn worden vertaald, ook in de structuren die worden vormgegeven.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Minister, het zal u niet verbazen dat wij u steunen bij het vereenvoudigen van dat instrumentarium. We pleiten er in de commissie al twee jaar voor. Nu gaat het de goede weg op. Ik ben ook bezorgd dat de in de competentiepolen aanwezige competenties niet verloren gaan.

In het artikel stond ook dat u aan het IWT vraagt om zijn focus op technologische innovatie te verminderen en dus te verbreden. Deze morgen had u de eer om de openingspeech te geven op het Creativity World Forum. Ik weet niet of u tijd had om naar de andere sprekers te luisteren. Peter Hinssen, auteur van *The New Normal*, zei er dat we nog maar halfweg de technologische innovatie zitten. Hij bedoelt dat er nog heel veel kansen open liggen. De Europese Commissie beveelt Vlaanderen aan te blijven inzetten op technologische innovatie omdat dat voor ons het grootste potentieel heeft inzake waardecreatie en export.

We zijn bezorgd dat de aanbeveling van de Europese Commissie om ons daarop toe te spitsen, verloren zou gaan door de verbreding van de focus van het IWT.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister, twee jaar geleden sprak u al veel concreter over een lichtere structuur, toen u zinnens was om drie van de competentiepolen, het Vlaams Instituut voor de Logistiek (VIL), het Vlaams Instituut voor Mobiliteit (VIM) en Flanders' DRIVE te integreren in één competentiepool, met hetzelfde idee om te poolen voor de omkadering. Komt er dan één groot kader voor al die competentiepolen met zetel in Brussel, waar de administratie en selectie gebeurt? Is het zo'n vereenvoudiging die u voor ogen hebt?

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer Diependaele, ik wil u absoluut geruststellen. Aan technologische innovatie gaan we op geen enkele manier afbreuk doen. De budgetten die we daarvoor hebben vrijgemaakt, zullen niet verminderen, maar stijgen. We hebben ook, in uitvoering van het ViA-plan, een rondetafelconferentie gehad met de creatieve sectoren. Daaruit kwam de aanbeveling dat niet elke innovatie een technologische innovatie is. Ons instrumentarium van subsidies moet vooral focussen op technologische innovaties. Mensen met innoverende projecten, die niet meteen technologisch zijn, dringen niet door tot ons subsidiekanaal. Om niet opnieuw parallelle circuits op te zetten voor niet-technologische innovatie, heb ik aan de mensen van het IWT gevraagd dat ze die uitdaging mee opnemen, dat ze in het bestaande instrumentarium kijken, dat ze daar een werkwijze voor opbouwen, en dat ze op basis van hun ervaring daarvoor criteriaprocedures kunnen uitschrijven.

Mijnheer Vereeck, we gaan absoluut niet ingrijpen. De competentiepolen groeien vanuit het werkveld, vanuit een bepaalde sector, zoals de heer Bothuyne zegt, waar bedrijven en wetenschappers elkaar vinden. Ze spreken af om zich in de volgende jaren toe te leggen op een bepaald programma.

Het nadeel van de vroegere structuur was dat die mensen meteen ook geld kregen om over al die projecten zelf te beslissen. Dat leidt tot verkokering. U verwijst terecht naar het domein Mobiliteit. Daar hebben we verschillende competentiepolen, die weliswaar een andere missie hebben, maar ook dikwijls op elkaars terrein komen. Nu willen we er juist voor zorgen dat de projecten goedgekeurd worden door het agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT). Het IWT heeft een overzicht en kan overlappen vermijden. Het kan ervoor zorgen dat er met de juiste partners wordt samengewerkt, zonder dat we het initiatief dat uit de samenleving komt, zouden fnuiken en daarna zouden sturen. Dat is helemaal niet de bedoeling, we willen juist het beste van de twee. We willen ervoor zorgen dat de initiatieven van onderuit kunnen komen en het IWT de rol geven om de kwaliteit te bewaken, overlappingsen te voorkomen en de excellentie te toetsen.

De voorzitter: Collega's, als u fractieoverleg wilt houden, kunt u dat in het Koffiehuis doen. We kunnen de minister bijna niet meer verstaan. Het is niet de bedoeling dat iedereen hier zit te praten. Mijnheer Reekmans, dat geldt ook voor u.

De heer Robrecht Bothuyne: Deze regering, en ook u, minister, investeren meer dan ooit in innovatie, onderzoek en ontwikkeling. Dat is zeer goed. Het is belangrijk dat die investeringen een economische meerwaarde hebben voor Vlaanderen. Om dat te bereiken, gaan we goed moeten luisteren naar onze bedrijven en industrie en inspelen op hun noden. Ik hoop dat u daar maximaal rekening mee houdt bij uw hervorming.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Roegiers tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de krachtlijnen van het Roma-beleidsplan van de Vlaamse Regering

ACTUELE VRAAG van de heer Filip Dewinter tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het Vlaams actieplan Midden- en Oost-Europese migranten

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Minister, collega's, ongeveer een jaar geleden stond ik hier samen met vertegenwoordigers van alle fracties naar aanleiding van uw beleidsnota Midden- en Oost-Europese migranten, waar de Roma integraal deel van uitmaken. U kondigde een actieplan aan dat deel zou uitmaken van uw beleidsplan. We hebben daar intussen verschillende keren op aangedrongen. Het is er nu, een beetje laat naar onze zin, maar ik wil daar ook niet over zeuren. Het belangrijkste is dat het er is.

Het meest opvallende hoofdstuk van dat actieplan gaat over het inzetten van vijftien buurtstewards, een maatregel die minister Van den Bossche naar voren heeft geschoven en waarvoor ze in haar begroting vier jaar na elkaar telkens 750.000 euro zal vrijmaken. We zijn blij met het actieplan, de nood is ook hoog. Minister, hoe snel zal het actieplan in werking treden? Zal het worden geëvalueerd?

Europa legt de lidstaten op om voor het einde van het jaar een federaal of nationaal actieplan te hebben. Wat zal de rol van dit Vlaamse actieplan zijn in het federale?

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Minister, wij zijn niet tevreden met uw plan om de Roma, en bij uitbreiding Midden- en Oost-Europese migranten, te begeleiden en vooral te pampieren. De maatregelen zijn gekend. Naast de vijftien buurtwerkers komen er ook een aantal projecten om de Roma beter te begeleiden naar werk, om hen beter te omkaderen in het onderwijs en dergelijke. Het is altijd hetzelfde liedje: veel medelijden, veel begeleiding, veel pamperpolitiek, maar weinig verantwoordelijkheid, weinig responsabilisering. En dat is nochtans noodzakelijk.

De maatregelen die u voorstelt, zullen in de landen van herkomst van de Roma opnieuw worden uitgelegd als allerlei extra faciliteiten om hen te begeleiden, te integreren en kansen te geven die onze eigen bevolking niet altijd krijgt, zeker de meest kansarmen niet. Het gevolg zal zijn dat er nog meer Roma naar hier komen.

Dat was in het verleden zo en dat is nu niet anders. U moet mij eens vertellen waarom er in een land als Nederland, met 16 miljoen inwoners, nauwelijks 8000 Roma zijn en in een land als België, met 10 miljoen inwoners, 30.000, terwijl er dagelijks nog nieuwe bijkomen.

Dat komt door die lakse politiek. U maakt geen trendbreuk. U maakt het verschil in dezen niet. U zult natuurlijk weer verwijzen naar de federale overheid, naar het immigratiebeleid enzovoort. Neen, u doet dat niet en u bezondigt zich aan de fouten uit het verleden. U zult merken dat we, door te doen wat we in het verleden fout hebben gedaan, de Roma-problematiek niet zullen oplossen. Integendeel, het probleem zal alleen maar groter worden. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, ik heb geen vraag gehoord, maar u zegt dat het om 'pamperpolitiek' gaat en dat we nog meer mensen zullen aantrekken.

Mijnheer Dewinter, dit is absoluut niet de teneur van dit plan. Dit plan spoort met de aanbevelingen van het parlement, dat gezegd heeft dat het gaat over rechten en plichten en

dat het – tot spijt van wie het benijdt – moet gaan om een ketenaanpak. In die ketenaanpak hebben we succes geboekt en hebben we stappen vooruit gezet. Ik heb altijd gezegd dat dit geen zaak is die de lokale overheden of Vlaanderen of België of Europa alleen kunnen aanpakken.

Het is een moeilijk probleem. Het actieplan gaat trouwens over de moeilijk beheersbare instroom van Midden- en Oost-Europese migranten, onder wie de Roma. Waarom moeilijk beheersbaar? Er is ten eerste vrij verkeer van personen binnen de Europese Unie. Ten tweede kunnen we Europese burgers niet verplicht inburgeren. Ten derde zijn de Roma niet geregistreerd. We registreren hen niet en we gaan dat ook niet doen.

Het heeft misschien wat lang geduurd, maar we zijn van een wit blad vertrokken. Er was niets. Ik denk dat we pionier zijn, maar we zijn erin geslaagd om een actieplan te maken. We hebben eerst het probleem in kaart gebracht. U vindt dat uitvoerig terug in het plan dat ik u heb bezorgd. En we hebben gezegd dat er actie moet komen op diverse terreinen. Samen met onze collega's van Nederland kaarten we dat aan in het kader van Urbiscoop – waar jammer genoeg de Franse Gemeenschap en Luxemburg niet aan meewerken – op Europees vlak. Het kan niet dat binnen de EU bevolkingsgroepen emigreren naar andere EU-staten vanwege discriminatie. Het is een taak van Europa om op te treden.

Ik heb altijd gezegd dat het het federale niveau is – of u dat graag hebt of niet – dat bevoegd is voor de instroom, het verblijf en de uitstroom. De Europese richtlijn over het vrij verkeer van personen houdt in dat je naar hier kunt komen als toerist en hier drie maanden kunt verblijven. Daarna kan je hier niet meer blijven tenzij je zelf in je onderhoud kunt voorzien. Als je morgen verhuist naar Italië, Spanje, Frankrijk of naar waar dan ook, moet je zelf een arbeidsovereenkomst hebben, of een bonafide zelfstandig ondernemer zijn of correct ingeschreven zijn in het hoger onderwijs. Er is nu een samenwerking tussen de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) die ertoe leidt dat mensen die hier drie maanden zijn en niet aan die voorwaarden voldoen, worden uitgezet.

Het is niet de teneur van de richtlijn dat men in die drie maanden recht heeft op maatschappelijke bijstand. Als je die mensen onmiddellijk een leefloon biedt, dan heb je natuurlijk een aanzuigeffect. U weet dat de OCMW-wet gewijzigd is en uitdrukkelijk zegt dat dit in toepassing van de Europese richtlijn niet aan de orde is. Je kunt hier als toerist verblijven, maar je kunt niet naar een andere lidstaat gaan om je daar onmiddellijk in het leefloonstelsel of in het socialezekerheidsstelsel te gaan nestelen. Het is ook een taak voor de gemeenten. De gemeente moet samen met het OCMW zorgvuldig omgaan met de leefloonproblematiek, moet de orde handhaven, moet optreden tegen overlast, kan de huisjesmelkers controleren, kan mensen toeleiden naar onderwijs enzovoort. Vlaanderen kan alleen andere overheden alert maken en op zijn eigen terrein maatregelen tot inburgering nemen voor wie hier legaal is. Dat moeten we doen via het OCMW. Wie leeft van een leefloon, kan worden verplicht om inburgering te volgen. U weet dat we dat niet kunnen uit hoofde van het decreet. En we kunnen inzetten op activering.

Dus de boodschap is absoluut niet: kom naar hier, u bent hier welkom als toerist. De boodschap is: u moet zich integreren als u hier legaal bent, en u moet aan het werk gaan. De stewards zijn geen mensen die pampieren. Denk aan de voetbalstewards: die zijn vriendelijk maar kordaat als het moet.

De heer Jan Roegiers: Minister, dank u wel. U hebt een omstandig antwoord gegeven, maar de concrete vragen die ik heb gesteld, zijn niet beantwoord. Ik begrijp dat u hier het actieplan uit de doeken hebt willen doen, maar ik had graag willen weten wat de rol van dit Vlaams actieplan is in het federale actieplan en of het inderdaad vlug kan worden ontrold.

Het is goed dat er een actieplan is. We weten allemaal dat de nood op het terrein hoog is. Ik kijk er echt naar uit om de implementatie op het terrein te zien. Ik ben het niet eens met de

stelling dat dit pamperpolitiek zou zijn. Een van de delen uit het actieplan is om ter plaatse de mensen te ontraden om naar hier te komen. Het zou goed zijn dat u aan het parlement duidelijk maakt wat deze actie precies inhoudt.

De heer Filip Dewinter: Minister, als u de Roma wilt ontraden om naar hier te komen, dan hebt u geen inburgeringsstewards maar politieagenten nodig. Laat ons maar eens de waarheid zeggen over die Roma op basis van cijfers van de Nederlandse gemeente Nieuwegein, waar er een grote concentratie van Roma is. Daar is de politie tot de conclusie gekomen dat drie vierde van de volwassen mannen en een vierde van de jongeren onder de 18 jaar een strafblad hebben. In de ogen van de bevolking, dat weet u zeer goed, staat Roma voor de r van rovers, de o van overlastjunkies, de m van messentrekkers en de a van agressievelingen. Die realiteit wilt u blijkbaar niet onder ogen zien. Ik herhaal: geen inburgeringsstewards maar politieagenten hebt u nodig om de Roma terug te brengen naar de plaats waar ze thuishoren: Roemenië en Bulgarije, niet hier. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Minister, u stelt dat Vlaanderen niet meer kan doen omdat het vooral om een federale bevoegdheid gaat. Dat klopt. Het is inderdaad ook een Europees probleem. Van het actieplan dat vandaag voorligt, komt vooral het punt van de vijftien stewards naar buiten. Minister, met alle respect, die vijftien stewards gaan het probleem niet oplossen.

Ik lees ook in het actieplan, dat heel laat is gekomen – ik moet de heer Roegiers bijtreden –, een deel over ontraden. Hoe u gaat ontraden in die landen van herkomst, lees ik niet. We blijven voor die landen het land van melk en honing. Het feit dat we onmiddellijk een leefloon geven aan die mensen als ze in ons land toekomen, trekt aan. Dat verklaart inderdaad de cijfers die de heer Dewinter net heeft gegeven. In Nederland zijn er 8000, in België zijn er 30.000 en in Duitsland amper 6000, dacht ik. Als je kijkt naar de Europese context, trekt Vlaanderen de meeste Roma aan. Minister, maak werk van een degelijk actieplan waar duidelijk instaat hoe u gaat ontraden, want vandaag is het werkelijk een maat voor niets.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Minister, we weten nu dankzij de heer Dewinter waarvoor Roma staat. Ik weet nu ook dankzij de heer Dewinter waarvoor VB staat, namelijk vuilbekkerij. *(Applaus bij sp.a)*

Minister, in Gent voelen wij dagelijks wat de instroom van die immigratie van de Roma, de Oost-Europese migranten, betekent. Dat maakt dat het soms zeer moeilijk is om samen te leven. Daar moet iets aan gebeuren. Men kan niet zomaar zeggen dat een actieplan niet nodig is. Ik vind het goed dat het actieplan er is. Ik vind het ook goed dat de klemtoon ligt op de activering en op de buurtstewards. Ik heb de indruk dat het een genuanceerd en realistisch plan is. Ik ben blij dat u dat als N-VA-minister naar voren schuift want uw partijgenoten in Gent hanteren soms wel een ander taaltje. Ik denk dat u daar verder op moet werken. Alleen vraag ik mij af of daar genoeg kredieten tegenover staan. Wie zal dit alles aansturen? Wie zal bijvoorbeeld die buurtstewards aansturen? Het is belangrijk dat de gemeenten die buurtstewards in hun eigen beleid kunnen inschakelen.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Het is uiteraard goed dat er eindelijk een Roma-plan is. Er wordt de komende 4 jaar 3 miljoen euro uitgetrokken, onder meer voor de inzet van stewards. Zo'n beleid heeft weinig zin wanneer het niet gepaard gaat met een flankerend kordaat beleid op het lokale niveau. Minister, de problemen zijn bekend: huisjesmelkerij, overlast, verkeersoverlast, criminaliteit enzovoort. Het zijn de politie, de parketten en het lokale niveau die moeten optreden. Zij moeten de zaken bij de bron aanpakken. Zo niet, blijft het dweilen met de kraan open. Minister, is er met de steden Gent, Antwerpen, Brussel en Sint-Niklaas

overleg gepleegd over de totstandkoming van dit plan? Zijn er ook concrete afspraken gemaakt inzake opvolging en lik-op-stukbeleid op het lokale niveau?

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, het is de tweede keer op rij dat de Bulgaarse Roemenen u verkeerd begrijpen. Ik hoop dat u de ontradingspolitiek niet in het Nederlands hebt uitgelegd. Ze spreken daar een andere taal.

De heer Bart Somers heeft onlangs een voorstel gedaan dat kamerbreed werd gedragen over het beperken van het leefloon in de tijd. Dat is een heel goede zaak. Ik wil heel duidelijk benadrukken dat Open Vld migratie geen negatief of bedreigend fenomeen vindt. Ik denk echter dat dit probleem Vlaanderen en zelfs België overstijgt. Het is hoog tijd om met de collega's van de andere gemeenschappen een visie te ontwikkelen over migratie of daar in elk geval een aanzet toe te geven.

Het is ook belangrijk om Roma niet als paria's te beschouwen. Als ze hier niet welkom zijn, dan gaan ze naar een ander land. En dat is wat momenteel aan de gang is.

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Minister, het is uw verdienste en die van de regering om voor deze specifieke problematiek nu ook een specifiek actieplan te hebben uitgewerkt. Deze specifieke problematiek wordt bemoeilijkt door het feit dat wij hier vaak te maken hebben met EU-burgers. Het plan dat voorligt, is concreet en realistisch en wijst de betrokkenen op hun plichten inzake onderwijs, taal, het voorzien in het eigen onderhoud enzovoort. Het ondersteunt de lokale besturen en wijst erop dat er nog een en ander moet gebeuren.

In het verleden was er heel wat verschil inzake lokale benadering. De problematiek in Gent en Antwerpen is hier voldoende aan bod geweest. Ook Sint-Niklaas heeft daar in zekere zin mee te maken, maar gelukkig niet in dezelfde mate als Gent.

Minister, bent u naast wat u doet voor de lokale besturen, van plan om deze problematiek ook onder de aandacht van de federale en vooral de Europese instanties te brengen om het aanzuigefect zoveel mogelijk weg te nemen?

Minister Geert Bourgeois: Ik heb niet geantwoord op een van uw vragen, mijnheer Roegiers, waarvoor mijn excuses. Dat was een andere vraag dan deze die u me vooraf op papier had bezorgd. De federale lidstaten moeten tegen eind dit jaar een actieplan voorleggen aan de Europese Unie. Vlaanderen is daar klaar mee. Ik hoop op bijval van de andere gemeenschappen.

Mevrouw Zamouri, de ervaring van minister Van den Bossche en mezelf in het kader van de Benelux was eerder een ontgoocheling. Wij stelden vast dat de Franse Gemeenschap en de steden in Wallonië, die nochtans worden geconfronteerd met dezelfde problemen, het niet nodig vonden om actie te ondernemen. Ook Luxemburg vond dat helemaal niet nodig. Ik hoop dat we dit afgestemd krijgen op Belgisch niveau. Ik hoop ook dat de EU eenduidig actie onderneemt. Vlaanderen kan dit niet alleen aan, de steden kunnen dit niet alleen en de lidstaten kunnen dit niet alleen aan. Ik herhaal wat ik al eerder heb gezegd: het is niet normaal dat er binnen de EU, die gebaseerd is op normen en waarden en op rechten en vrijheden, grote groepen verhuizen van de ene lidstaat naar een andere vanwege al dan niet vermeende discriminatie. Ik heb de Europese commissaris daarvoor aangeschreven maar ik heb nog geen antwoord. Samen met de minister-president heb ik een gesprek gehad met de ambassadeurs van Roemenië en Bulgarije.

Mevrouw Zamouri, wij kunnen natuurlijk niet in die landen zelf, in welke taal het ook is, een grote campagne voeren, maar wij doen wat wij kunnen. Wie daarvoor de pluimen op zijn hoed steekt, doet er niet toe, het is zeker niet alleen ons plan, maar ik wil toch benadrukken dat ik van meet af aan heb gezegd dat er op federaal vlak een groot probleem is. Ik ben blij

dat er een parlementaire meerderheid is gevonden om de OCMW-wet aan te passen. *(Opmerkingen van de heer Bart Tommelein)*

Mijnheer Tommelein, dat was in de goede tijd voor deze finale onderhandeling, toen de N-VA mocht meespelen op federaal vlak. We zijn er toen in geslaagd om een aantal federale wetten aan te passen, onder andere de OCMW-wet, die nu is aangepast aan de Europese richtlijn, die zegt dat het vrije verkeer van personen niet mag leiden tot een belasting van het sociale systeem van de lidstaat waar ze aankomen. Als je stelselmatig vanaf dag twee die mensen leefloon toekent, gebeurt dat. Nu hoop ik dat alle OCMW's hetzelfde beleid zullen voeren. De OCMW-wet is aangepast, maar is nog niet van kracht. Ik neem aan dat dit eerstdaags zal gebeuren.

Mijnheer Dewinter, uiteraard is dit ook een zaak voor de politie. Maar Vlaanderen heeft geen politie. U zou het anders willen en ik ook. De politie moet stedelijk optreden. Zij wordt aangestuurd door de burgemeester. Het parket moet inderdaad optreden. Wel, collega's, ik heb helemaal in het begin een brief gestuurd naar de procureur-generaal van Gent. Ik heb geen antwoord gekregen. Ik heb een brief gestuurd naar de minister van Justitie. Ik heb geen antwoord gekregen. Ik was verontrust door de vrije tribune waarin de burgemeester van Gent wees op de zware criminaliteit die daarmee gepaard gaat. Ik heb gemeend mijn verantwoordelijkheid te moeten opnemen en de procureur-generaal daarop te wijzen. Ik hoop dat men die 'filières' aanpakt en het misbruik dat daarachter steekt, ik hoop dat men de huisjesmelkerij aanpakt en het feit dat mensen worden gedwongen om een deel van hun leefloon af te staan. Dat zijn inderdaad zaken voor het parket.

Collega's, wij geven hier uitdrukkelijk het signaal dat wij niet het land van melk en honing zijn. De OCMW-wet is aangepast. Je kunt hier niet naartoe komen om je te parkeren in het sociale systeem. Je kunt hier niet langer dan drie maanden blijven als je niet werkt en niet op legale wijze in je onderhoud kunt voorzien. Dat is een zaak voor de Dienst Vreemdelingenzaken, die nu gelukkig de connectie maakt met de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. Dat was een groot probleem. De OCMW's gaven die gegevens niet door. Op het federale niveau heeft men dat nu opgelost door de kruispuntbanken te verbinden. Vanuit de Dienst Vreemdelingenzaken verzekert men mij dat men daartegen optreedt. Al die zaken moesten gebeuren en staan nu in lijn.

Collega's, de stewards zullen opdrachten krijgen van de steden. Er is 750.000 euro per jaar. Minister Van den Bossche zal een 'call' uitschrijven. De steden zullen daarop kunnen inschrijven en zullen dat kunnen inpassen in hun stedelijk beleid, complementair met de bemiddelaars die er al zijn. Wij verwachten uiteraard dat die stewards goed werk zullen leveren, een vriendelijke omkadering waar dat kan, mensen die hier legaal zijn begeleiden, ze naar onderwijs toeleiden en een cultuur van werken bijbrengen, waar dat moet optreden en de politie waarschuwen, het parket inschakelen, enzovoort. De steden waren betrokken, ze zitten in een werkgroep, en ze zullen betrokken blijven via de oproep.

Collega's, het is een verdienste dat er een plan is. Uiteraard moet het op het terrein, in de steden, worden uitgevoerd. Wij zullen onze job doen waar we dat kunnen. Ik herhaal: wie hier langer dan drie maanden is, moet hier legaal zijn en moet een job hebben. De mensen die hier een job hebben, zullen we helpen en inburgeren en aan een opleiding helpen waar dat moet. Voor de rest is er een federale en een Europese taak. Ik hoop dat nu iedereen wakker is en dat we allemaal samen – want anders kan het niet – dit zware probleem aanpakken. *(Applaus bij de N-VA)*

De heer Jan Roegiers: Minister, dank u voor uw antwoord. Er moet inderdaad worden samengewerkt met het parket. Bij mijn weten zijn die afspraken, zeker in Gent, gemaakt. Dubieuze vzw's en domiciliefraude worden aangepakt. Er zijn maatregelen genomen in het OCMW. Er zijn maatregelen genomen om voor mensen die hier verblijven maar nog steeds met een buitenlandse nummerplaat rijden, die nummerplaat om te wisselen voor een Belgische nummerplaat. De burgemeester heeft geld vrijgemaakt om 29 politiemensen in te

zetten in die probleemwijken. Dat is op het niveau van de stad gebeurd. Het Vlaams actieplan is er nu ook. Het is mede de aanzet tot het federale actieplan, dat zal moeten leiden tot een Europese aanpak. Ik steun de ketenaanpak die u naar voren hebt geschoven.

Iedereen is momenteel zijn huiswerk aan het maken, zodat de prangende samenlevingsproblematiek die men op diverse plaatsen kent, zoals onder meer in Gent, daadwerkelijk kan worden aangepakt.

De heer Filip Dewinter: Minister, ik blijf erbij dat u niet moet kiezen voor een actieplan met stewards en projecten ter begeleiding en integratie. Die stewards moeten dan uiteindelijk instaan – het lijkt kolderachtig – voor het aanleren van hygiëne en voor scholingscriteria ten aanzien van de Roma en dergelijke meer. Dat alles zal uiteindelijk geen zoden aan de dijk brengen. Integendeel, in Oost-Europa roffelt de tamtam nu al. U zult zien dat zij dit beschouwen als een ‘standing invitation’ om naar ons land te komen.

Mijnheer Dehandschutter, de N-VA raakt echt wel overal mee weg. Nu komt u hier verklaren dat de N-VA zus en zo, en dit en dat. Mag ik één vraag stellen? Wie heeft tegen de uitbreiding van de EU met Roemenië en Bulgarije gestemd? Het Vlaams Belang, dacht ik. Wie heeft gestemd voor de uitbreiding met Roemenië en Bulgarije, waar al die Roma vandaan komen? De N-VA. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de mogelijke bijdrage van de Vlaamse steden en gemeenten aan de kapitaalsverhoging van Publigas

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Voorzitter, minister, geachte leden, momenteel buigen we ons in de commissie – die geen onderzoekscommissie is – over de Gemeentelijke Holding. Velen maken zich zorgen over de financiële participaties. De gemeenten nemen bepaalde risico's. Dezer dagen worden de gemeentebesturen geconfronteerd met een vraag van Publigas, de holding waarmee de steden en gemeenten aardgasnetheerder Fluxys controleren. Publigas wil een oorlogskas – zo wordt het genoemd – van 250 miljoen euro. Het heeft die middelen nodig, omdat het wil participeren aan de uitbouw van het Belgische aardgasnet als draaischijf in Europa. Dan gaat het over Duitsland en Frankrijk. Daar wordt een groot businessplan aan gekoppeld. Publigas moet daartoe een zware kapitaalsverhoging doorvoeren. Het vraagt de gemeenten of ze daartoe geen bijdrage kunnen leveren. Het is een ingewikkeld systeem. Dikwijls is er geen sprake van een rechtstreekse kapitaalsverhoging van de gemeenten, maar wel van een deelname via Finilek voor rekening van de gemeenten.

Mijn vraag is een algemene vraag. We maken ons grote zorgen over wat er bij Dexia is gebeurd, met de Gemeentelijke Holding. Ook in de energiesector is er sprake van projecten waarmee enorm veel geld gemoeid is. Ook aan de gemeenten wordt gevraagd daarin te participeren. Er worden dividenden naar voren geschoven. Ook nu wordt er alweer een dividendengroei met 5 procent naar voren geschoven. De Vlaamse Regering is toezichhouder van de steden en gemeenten. Hoe kijkt zij aan tegen dergelijke operaties? Die houden ook risico's in. Is het de taak van de Vlaamse steden en gemeenten om internationaal aardgaspijpleidingen te financieren? Is dat een gemeentelijke opdracht?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, mijnheer Van Rompuy, ik begrijp uw zorg. Ik ben daar al een hele tijd mee bezig. Ik heb er ook al over gesproken binnen de regering. We zijn aan het nadenken over de vraag of er al dan niet maatregelen moeten worden genomen met

betrekking tot gemeentelijke participaties, subparticipaties enzovoort. U maakt de parallel met de Gemeentelijke Holding. Ook hier gaat het over een Belgische holding, een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (cvba), die voor 100 procent in handen is van de Vlaamse, Waalse en Brusselse gemeenten. Er wordt nu gevraagd een kapitaalsverhoging met 250 miljoen euro te doen. De raad van bestuur is daartoe gemandateerd. Ik begrijp dat de procedure verschilt naargelang de gemeente in een gemengde of in een zuivere intercommunale zit. Bij de gemengde moeten de gemeenten zelf beslissen. Bij de zuivere is er blijkbaar een afspraak dat die intercommunales zelf de beslissing kunnen nemen. Dat is de situatie.

Ik ben de voogdijminister van de gemeentebesturen. Het Gemeentedecreet bepaalt uitdrukkelijk dat wij toezicht houden, en dat we daarbij geen opportuniteitstoezicht doen, dat we ons daartoe moeten laten leiden door de wettigheid.

Het Gemeentedecreet bepaalt dat gemeenten niet rechtstreeks of onrechtstreeks mogen participeren in zaken die niet van gemeentelijk belang zijn, tenzij die op basis van andere wetten of decreten is toegelaten.

Er is een parallel. De Gemeentelijke Holding is een vervolg op het verhaal van het Gemeentekrediet. Dit is federale wetgeving. Dergelijke initiatieven inzake energie vloeien voort uit de federale programmawet, die stelt dat het gemeenten is toegestaan in de productie, de distributie en het vervoer van energie te investeren. Op basis van die programmawet zijn die intercommunales tot stand gekomen.

Als toezichthoudende overheid moet ik naar de wettelijkheid kijken. Prima facie lijkt dit een wettige beslissing. Ik heb hierover geen klachten ontvangen. De gemeenten moeten de opportuniteit beoordelen.

Binnen het korte bestek dat me door deze actuele vraag is geboden, heb ik contact met Publigas opgenomen. Er is me telefonisch meegedeeld dat de kapitaalsverhoging ertoe dient aardgasverbindingen mogelijk te maken. Het doel is uitsluitend de aanvoer van aardgas in functie van de Belgische behoeften. Elke aangesloten gemeente zal hierover moeten nadenken.

We moeten natuurlijk ook een Vlaamse strategie ontwikkelen. Ik ben van plan met mevrouw Van den Bossche te bespreken hoe we met deze strategische belangen moeten omgaan. In de distributie en het vervoer van aardgas gaan immers heel grote bedragen om.

De heer Eric Van Rompuy: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Wettelijk gezien is de minister niet verantwoordelijk voor de beoordeling van de opportuniteit van wat concreet gebeurt. We moeten hier echter goed op toezien. De gemeenten zijn immers erg afhankelijk van bepaalde dividenden. We mogen niet vergeten wat er met Dexia is gebeurd.

Vroeger hebben we de energiemarkt geliberaliseerd. Heel wat gemeenten hebben toen aanzienlijke bedragen verloren. Andere verkopen zijn zeer rendabel geweest. Toenmalig minister Van Mechelen heeft ons destijds gestimuleerd om onze aandelen in Telenet te verkopen. We hebben daar toen voordeel uit gehaald.

Ik hoop dat we niet binnen enkele jaren opnieuw met eenzelfde problematiek zullen worden geconfronteerd. Het huidige project, de uitbouw van een Belgisch aardgasnet, is zonder meer belangrijk. Ik vraag me evenwel af of dit niet veeleer een taak van de Vlaamse Gemeenschap is. De steden en de gemeenten kennen daar absoluut niets van. Ik heb het businessplan gelezen. Ik beschouw mezelf op dit vlak zeker niet als competent: ik wil enkel mijn bekommernis uiten.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, volgens mij heeft de heer Van Rompuy hier een zeer essentiële actuele vraag gesteld. Wat energie betreft, laat het Gemeentedecreet de gemeenten nog toe in dergelijke constructies te participeren. Dit lijkt me een historisch restant van een

praktijk uit het verleden. Wat met de Gemeentelijke Holding en met Dexia is gebeurd, toont aan dat dergelijke risicobeleggingen niet meer tot de taken van de lokale besturen behoren. Dit is zeker geen kerntaak. De Vlaamse Regering zou hierover minstens eens van gedachten moeten wisselen en zou eventueel principieel de stap kunnen zetten om een keuze te maken. De minister moet niet bevoogdend optreden: hij moet een politieke keuze maken. Dit is de enige manier om de lokale besturen hier weer uit te halen. Ze worden immers meegezogen in een tendens waar ze zelf moeilijk uitraken.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, ik zou me bij de bekommernissen van de heer Van Rompuy willen aansluiten. We hebben gezien wat er met de Gemeentelijke Holding is gebeurd. Gisteren hebben we in de commissie de beleidsbrief Binnenlands Bestuur besproken. De minister heeft toen zelf verklaard dat de vertegenwoordigers van heel wat gemeenten in de algemene vergadering van een grote intercommunale van toeten of blazen weten. Ze keuren de voorbereide ontwerpbesluiten zonder meer goed, omdat ze geloven in de goede trouw van de mensen die de ontwerpbesluiten opstellen – we hebben gezien waar dat in verband met de Gemeentelijke Holding toe heeft geleid.

Ik begrijp de vraag van de heer Van Rompuy. Moeten onze steden en gemeenten nog in dergelijke zaken participeren? Er is natuurlijk een federale holding. De minister mag zich hier echter niet achter verbergen. Als minister van Binnenlands Bestuur vormt hij de toezichthoudende overheid. Hij moet minstens zijn mening geven. Op basis van de ervaringen die we hebben opgedaan, moet hij de gemeenten waarschuwen. Niets belet hem dit te doen.

De voorzitter: De heer van Rouveroj heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroj: Voorzitter, minister, collega's, het debacle van de Gemeentelijke Holding staat ons nog helder voor de geest. U zoekt nog steeds naar 265 miljoen euro. Vandaag is er een nieuwe risicokandidaat. Open Vld sluit zich aan bij de bekommernissen van de heer Van Rompuy. De kapitaalbehoeften van Publigas zijn het gevolg van de kapitaalbehoeften van Fluxys, en die vloeien voort uit internationale ambities van het bedrijf. Fluxys investeert onder meer in een doorvoerleiding voor Russisch aardgas. Dat is amper acht weken geleden beslist. Amper vier maand geleden besloot Fluxys te investeren in een lng-terminal in Duinkerken. De vraag is terecht: hoort het geld van Vlaamse steden en gemeenten – van Belgische steden en gemeenten – daaraan te worden besteed? Ik herinner eraan dat Fluxys ten dele staat genoteerd op de beurs – op Euronext Brussel –, met alle gevolgen.

Het kan niet dat u uw handen in onschuld wast en de verantwoordelijkheid van de federale overheid inroept. In 2009 hebben wij u ervoor gewaarschuwd dat u als minister van Binnenlands Bestuur inzake de Gemeentelijke Holding goed huisvaderschap moet nasteven. U mag de steden en gemeenten dus een advies geven. Mijn retorische vraag luidt dus: is die bijdrage aan de kapitaalsverhoging van Publigas verantwoord?

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, minister, collega's, het gaat over strategisch belangrijke infrastructuur die ook een natuurlijk monopolie vormt. Derhalve denk ik dat die ook door de overheid moet worden aangestuurd. Ik denk ook dat de steden en gemeenten met het beheer van Fluxys een goede zaak hebben gedaan. Zo zijn wij erin geslaagd om die infrastructuur te verankeren in Vlaanderen. Tot enkele jaren geleden heerste GDF Suez over die strategisch belangrijke infrastructuur, maar vandaag is die in handen van onze overheden. Men kan zich wel de vraag stellen of alleen de gemeenten die taak op zich moeten nemen. Ik denk dat ook andere overheden kunnen inspringen. In Nederland is Gasunie voor de volle 100 procent in handen van de rijksoverheid.

Voor ons staat het buiten kijf dat Fluxys in overheidshanden moet blijven en dat het bedrijf zijn internationale expansie moet kunnen voortzetten. Dat octopusmodel om alle tentakels naar aanvoerroutes van aardgas uit te steken moet worden ontwikkeld, want zo kunnen internationale transitstromen meebetalen voor de infrastructuur bij ons en zorgen voor de laagste tarieven in Europa voor het vervoer van gas.

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, minister, collega's, de heer Van Rompuy heeft een punt. Wat zijn de kerntaken van de gemeentebesturen? De Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement moeten zich daar eens over buigen. Sinds enkele weken en maanden zijn de intercommunales eindelijk bespreekbaar geworden, dankzij excessen zoals de energieconcerten en dergelijke. Dat is ook het geval omdat de intercommunales, die vroeger geld opbrachten, vandaag de gemeenten zorgen baren. De politieke wereld is maar bereid te praten wanneer er problemen zijn. Ik roep dus het Vlaams Parlement op eens een debat te voeren over de kerntaken van de gemeenten in de intercommunales. Die intercommunales zijn hun nut al lang ontgroeid.

Er komen twee zaken op ons af. Een: in 2018 moet Eandis volledig zuiver worden. Electrabel moet eruit. Wie zal dat betalen? Als de gemeenten dat moeten doen, is er een probleem. Twee: de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW) kan haar eigen pensioenfondsen niet waarborgen, maar heeft wel 150 van die 400 miljoen euro. Er is echt werk aan de winkel om de gemeenten leefbaar te houden. (*Applaus bij LLD*)

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, in de commissie voerden wij al het debat over het leefbaar houden van de gemeenten. Hier gaat het over een probleem dat er ook effectief eentje is. Mijnheer van Rouveroy, ik neem het niet dat wordt gesuggereerd dat ik ter zake mijn verantwoordelijkheid niet neem. Ik zeg al heel lang dat ik achter het Gemeentedecreet sta. Het Gemeentedecreet stelt dat gemeenten enkel participeren in activiteiten die van gemeentelijk belang zijn. Er zijn daarop uitzonderingen: Dexia, via de Gemeentelijke Holding; en energie. Er zijn parallellen met de Gemeentelijke Holding, maar er zijn ook verschillen.

De heer Martens stelde terecht dat Fluxys, waarin Publigas participeert, beursgenoteerd is. Maar het gaat wel om een monopoliepositie. In de gemeenten loopt slechts één aardgasleiding.

Die is historisch gegroeid. Gemeenten hebben daar zelf of via hun intercommunales in geïnvesteerd.

Ik ben hier al langer mee bezig. Wie de commissie Binnenlands Bestuur volgt, weet dat. Ik maak me zorgen, niet alleen wegens het democratisch deficit, maar ook wegens de impact op de gemeentelijke financiën en dat om twee zaken.

Eén, er zijn filialen van onze autonome gemeentebedrijven waarop bestuurders van steden en gemeenten geen zicht meer hebben. Men komt mij dit zeggen en het maakt me angstig, want dit is toegelaten door onze eigen decreten. Het is trouwens niet zo eenvoudig als u voorstelt, mijnheer Reekmans, het is niet gedaan door morgen een decreetje te maken.

Twee, de energieparticipaties hebben inderdaad een andere dimensie gekregen. Ik weet ook dat ze heel internationaal gaan. Iedereen ziet dit gebeuren, maar ik herhaal dat dit gebeurt op basis van de federale wetgeving, op basis van de Programmawet, want die zegt dat gemeenten mogen participeren en investeren in productie, vervoer en distributie van energie. Ik heb daar wel een zicht op, maar ik kan en mag als minister van Binnenlands Bestuur geen maatregelen nemen. Ik heb die bevoegdheden niet volgens het decreet dat dit parlement heeft goedgekeurd.

Omdat mijn tijd verstreken was, ben ik jammer genoeg niet kunnen ingaan op de heel belangrijke vraag die de heer Van Rompuy stelde en die ook werd aangekaart door de heren

Martens en van Rouveroy. Nu heb ik gelukkig wat meer tijd. We moeten een strategie ontwikkelen. We kunnen met één pennentrek zeggen: we maken er een einde aan, zoek het maar uit, breng het op de beurs of verkoop het aan de Fransen. Of we kunnen oordelen dat we strategisch belangen hebben om te bekijken hoe we ermee omgaan. Er zijn ongetwijfeld veel mogelijkheden. Ik zal het probleem hier niet in het bestek van een actuele vraag oplossen, ik meen dat niemand onder ons dat kan. We zullen ernstig moeten bestuderen wat de belangen zijn, wat ze vertegenwoordigen, hoeveel kapitaal erin zit en of we deze kwestie op het Vlaamse niveau kunnen tillen. Het is een zaak die mij zeer bekoort. Kunnen we dat op die manier doen als we het erover eens zijn dat het een zaak van strategisch belang is?

Maar dan nog, mijnheer Reekmans, is het helemaal niet zo dat we dit probleem met één pennestreek kunnen oplossen, maar ik neem aan dat u dit niet zo bedoelt. We moeten dit grondig bestuderen, we moeten er specialisten op zetten en we zullen tot een consensus moeten komen over de oplossing. Ik ben degene die, al bijna van bij mijn aantreden als minister van Binnenlands Bestuur, heeft gewezen op die problemen. Ik ken ze. Er zijn trouwens binnen de partijen grote meningsverschillen. Burgemeester Termont van Gent heeft daar een heel andere visie op dan de burgemeester van Leuven, nochtans behoren ze tot dezelfde partij. Ik spreek daar geen oordeel over uit, ik zie alleen dat een belangrijke burgemeester, die van Leuven, zegt dat we er onmiddellijk uit moeten terwijl een andere zegt: “neen, dit is van gemeentelijk belang”.

Ik denk, zonder conclusies te trekken, dat ik me kan aansluiten bij degenen die zeggen dat het een kwestie van strategisch belang is, dat we moeten bekijken hoe we er het beste mee kunnen omgaan. We zullen er hier in het Vlaams Parlement verder over moeten debatteren. Ongetwijfeld zult ook u, mijnheer Van Rompuy, in uw commissie met een aantal aanbevelingen komen. Ik heb al lang bij mezelf gedacht dat het parlement zich ongetwijfeld zal buigen over dit soort zaken. Het Gemeentedecreet is wat het is en de uitzonderingen zijn wat ze zijn, op legale basis. We moeten ons daarover beraden. We moeten er een strategie over ontwikkelen. Met alle respect voor iedereen hier: degene die de oplossing kan uittekenen op een bierviltje, mag rechtstaan en dat doen, maar ik meen dat het niet kan. Laten we alles eens grondig bekijken.

Ondertussen kan ik alleen maar aan de gemeenten aanraden om dit op een heel verstandige manier te beoordelen. Ze hebben daar autonomie over. Ik begrijp dat bepaalde gemeenten zich er zelfs niet over zullen mogen uitspreken, dat zal in de intercommunales gebeuren: een tweede deficit. Ik heb al herhaaldelijke keren gezegd dat deze zaken te ver af staan van de gemeenteraden. Elke gemeenteraad duidt bij elke algemene vergadering, een buitengewone of een gewone, vertegenwoordigers aan en geeft hen een mandaat om te stemmen. Ik hoop dat er uitzonderingen zijn in Vlaanderen, maar mijn ervaring is dat er in de meeste gemeenten geen enkel debat over wordt gevoerd, dat ze hier niet bij stilstaan. Ik ben van plan om het Gemeentedecreet te wijzigen, dat weet u. In dat Gemeentedecreet zal staan dat elk van deze beslissingen voorbereid wordt in een gemeentelijke commissie, en daar kan men ook specialisten bij vragen. Hetzelfde geldt voor wat de autonome gemeentebedrijven betreft. Als belangrijke burgemeesters – ik zal ze niet noemen – mij komen zeggen dat ze niet meer weten wat er gebeurt in de filialen van de autonome gemeentebedrijven, dan hebben we een probleem, maar het zijn zaken die kunnen op basis van het decreet. We zullen hier werk van maken. We zullen stappen zetten op het vlak van het Gemeentedecreet.

Het andere is een zaak van strategisch belang en ook van economisch belang. Ik meen dat we tot een consensus kunnen komen, maar een oplossing vinden, is, zeker in deze budgettaire barre tijden, niet zo eenvoudig. Het zal niet zo zijn dat we beslissen om het kapitaal over te nemen en de gemeenten een verbod opleggen, en dat we dit met één pennentrek zullen doen, maar ik ben zeker vragende partij om daar, uiteraard samen met minister Van den Bossche, een strategie over te ontwikkelen.

De heer Eric Van Rompuy: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Collega's, ik dank u voor uw inbreng in het debat. Iedereen beseft dat dit inderdaad een probleem is.

Ik ben schepen van Financiën in Zaventem. Volgende maandag moet ik die kapitaalsverhoging gaan verdedigen. Ik moet de gemeenteraadsleden een item voorleggen over de financiering van het Belgisch aardgasnet tot in Duinkerke toe en hun daarvoor geld vragen, hoewel ze geld zijn kwijtgespeeld met de Gemeentelijke Holding. Ik moet hen dan spreken over die nieuwe holding. Bovendien begint de tekst met: "Het betreft hier geen rechtstreekse kapitaalsverhoging voor de gemeente Zaventem in Publigas, maar een deelnemen door Finilek voor rekening en in naam van de gemeenten bij Publigas." Wie kan dat nog volgen?

We moeten daar echt mee oppassen. Dat is ook een kwestie van democratie. Als het dan later, 'end of the pipe', slecht afloopt, kennen we de gevolgen al, mijnheer Sannen. We moeten voorzichtig zijn in alle dossiers en zeker in dit dossier.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de federale recuperatie van de herdenking van 100 jaar Eerste Wereldoorlog

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Caron tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de kritiek van sommige historici op de Vlaamse initiatieven in het kader van de herdenking van de Eerste Wereldoorlog

ACTUELE VRAAG van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de kritiek uit wetenschappelijke hoek op de Vlaamse plannen voor de herdenking van 100 jaar Wereldoorlog I

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Bourgeois.

De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, minister, onze gouverneur, de heer Paul Breyne, zal zich de komende jaren niet vervelen. Ontslagnemend premier Leterme, toevallig stadsgenoot van de heer Breyne, heeft hem een leuke en wellicht lucratieve job aangeboden. De heer Breyne wordt commissaris-generaal voor de herdenkingen rond de Eerste Wereldoorlog op het federale niveau. Hij moet het comité voorzitten dat een aantal herdenkingsactiviteiten rond de Eerste Wereldoorlog moet organiseren. Met die benoeming wordt volgens mij de federale recuperatie van het project 100 jaar Grote Oorlog ingezet. Daar heb ik al voor gewaarschuwd in de commissie Toerisme.

Toeval of niet, maar net nu wordt er op andere fronten gereageerd. Zo zijn er een aantal historici van mening dat uw invulling van het project 100 jaar Grote Oorlog te Vlaams is. Ook in Wallonië wordt er massaal gemobiliseerd – om die term te gebruiken – tegen uw project. Het is duidelijk dat bepaalde krachten in dit land niet gelukkig zijn met uw project. Het werd nochtans al enkele jaren geleden ingezet. Plots schiet iedereen wakker. Men komt plots tot de constatactie dat Vlaanderen daar ernstig mee bezig is en daardoor in de komende jaren nadrukkelijker dan ooit tevoren internationaal op de kaart zal worden gezet.

Minister, u weet dat het Vlaams Belang dit project steunt. Toch ben ik wat bezorgd over wat er nu gebeurt. Zult u het voortouw blijven nemen in het project 100 jaar Grote Oorlog? Wordt het project uitgevoerd zoals aangekondigd door de Vlaamse Regering?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, collega's, zaterdag stond er een straf artikel in De Standaard. Daarin werden onder andere twee grote kritieken op de aanpak van de herdenking van 100 jaar Eerste Wereldoorlog geformuleerd.

Een eerste kritiek was dat er onvoldoende wetenschappelijk onderbouw is en dat er onvoldoende historici bij betrokken worden. Zo werden bijvoorbeeld Sophie de Schaepdrijver, een belangwekkende historica ter zake, en professor Bruno De Wever geciteerd. Allebei keurden ze vanuit wetenschappelijk oogpunt de aanpak, zoals die zich nu ontwikkelt, af. Ze waren vrij vernietigend over die aanpak, vooral over de wetenschappelijke kant ervan.

De tweede grote kritiek ging over de communautarisering, of de recuperatie, zoals de heer Sintobin het hier al noemt, waarbij een aantal Franstalige politici werden geciteerd, die stelden dat het niet alleen een Vlaamse oorlog was, maar ook een Belgische, wat overigens ook voorkwam in het discours van de wetenschappers. De oorlog speelde zich weliswaar grotendeels in Flanders Fields af, maar niet alleen daar. Er werd gezegd dat we ook dat kader niet mogen vergeten.

Minister, mijn vraag is ingegeven door een bekommernis om samen te werken. De gewesten en de federale staat moeten hier geen opbod organiseren, maar moeten vooral een vredesboodschap uitdragen. En dus kunnen ze het best samenwerken.

Zou het niet zeer zinvol zijn om historici en wetenschappers nauwer te betrekken bij uw project? U bent minister van Toerisme, maar ook van Onroerend Erfgoed. Van daaruit hebt u een heel belangrijke betrokkenheid bij dat historische aspect. Dat zou de kwaliteit, de uitstraling en de onderbouw van het project zeer ten goede komen. Alstublieft, breng die historici in dat verhaal binnen.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Voorzitter, minister, collega's, '100 jaar Grote Oorlog' is inderdaad een belangrijk project, waar Vlaanderen de goede toon heeft gevonden. Enerzijds is er het uitdragen van de vredesboodschap, en anderzijds de mogelijkheid om Vlaanderen meer internationale zichtbaarheid te geven.

Maar, zoals de collega's al stelden, minister, was er dit weekend kritiek in het stuk in De Standaard. Die kritiek was drieërlei. Ten eerste: de opmerking dat u het oorlogsleed misbruikt om het toerisme op te pompen. Dat is al voldoende besproken in de commissie.

Ten tweede: het project is te Vlaams en te weinig Belgisch. Ik vind dat een vreemde kritiek. Dit is een conflict waarbij niemand minder dan koning Albert in 1914, toen hij zijn onderdanen mobiliseerde, geen appel deed aan de Belgische natie, maar de Vlamingen en de Walen apart mobiliseerde en de Vlamingen opriep om de Guldensporenslag te herdenken en de Walen om de 600 Franchimontezen te herdenken. En dan zou er dus een probleem zijn met het feit dat Vlaanderen dat conflict apart herdenkt?

Ten derde: enkele wetenschappers zeggen in De Standaard dat, wat daar gebeurt, te weinig wetenschappelijk onderbouwd is, omdat men hun mening niet heeft gevraagd. Daar komt het eigenlijk op neer. Men verdenkt u van een verborgen politieke agenda.

Minister, vindt u die kritiek terecht? In welke mate zult u al dan niet gevolg geven aan de opmerking dat er te weinig wetenschappelijke onderbouw is?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Collega's, de vragen vallen uiteen in twee aspecten. Het eerste aspect gaat over het feit dat de federale overheid nu ook een initiatief neemt. Wij zijn als eerste begonnen. Ik ben daar trots op. We hebben dat heel vroeg heel degelijk voorbereid. De federale overheid neemt nu ook een aantal initiatieven. Constitutioneel staat het elke entiteit natuurlijk vrij om in haar bevoegdheden initiatieven te nemen.

Ik heb de conceptnota, goedgekeurd door de Federale Regering, doorgenomen. Het is een korte nota, waarin twee initiatieven worden aangekondigd. Het eerste is dat er drie nationale herdenkingsmomenten zullen zijn: in Brussel, Luik en Ieper. Ten tweede zegt men dat de federale wetenschappelijke en culturele instellingen ook een aantal initiatieven zullen nemen. Zo lezen we bijvoorbeeld over de digitalisering van de kaarten uit die oorlogsperiode, die in de archieven bewaard zijn, tentoonstellingen rond die archieven en dergelijke meer.

Mijnheer Sintobin, ik zie daar geen recuperatie in van de initiatieven die wij nemen op Vlaams vlak, binnen onze bevoegdheden. Het staat het federale niveau vrij, net als de Franse Gemeenschap, om daar initiatieven rond te nemen. Ik heb daarover trouwens overleg gepleegd met collega Furlan. Ik heb ook op geregelde tijdstippen contact gehad met de federale coördinator, de broer van de gouverneur, die aangesteld is voor de coördinatie op het federale vlak.

Maar zoals ik al gezegd heb aan De Standaard: 'It takes two to tango.' Wij zijn klaar met onze plannen. We hebben heel wat voorbereid. Je kunt niet afstemmen zolang er niets concreets voorligt. Ik zie ook dat er op federaal niveau geen sprake is van budgetten of bestafling. Als men vraagt om te overleggen, wil ik dat heel zeker doen, maar dat zal ons niet tegenhouden om onze initiatieven te ontwikkelen en door te gaan met ons project, dat inderdaad heel breed is en internationaal gaat. Naast het toerisme en de vredesboodschap gaat het ook over media, cultuur, onderwijs, vredeseducatie en dergelijke meer.

Dan is er nog de kritiek dat er onvoldoende wetenschappers bij betrokken zijn. Ofwel is dit een groot misverstand, ofwel is dit intentioneel, met de bedoeling om dit project in een kwaad daglicht te stellen. Ik zal u zeggen, collega's, wat er is gebeurd. Ik heb in 2006 al een studie laten maken over de valorisatie van het oorlogserfgoed. Er is in 2008, toen ik buitenlandminister was, opdracht gegeven aan het steunpunt, onder leiding van professor Yvan Vanden Berghe, om in kaart te brengen hoe Wereldoorlog I beleefd wordt in de actuele staten. Die studie is opgeleverd.

Er is al in 2002 door toenmalig minister Van Grembergen opdracht gegeven aan het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE) om al het erfgoed wetenschappelijk in kaart te brengen. Dat was het wetenschappelijk onderzoek voor het bovengronds erfgoed. Nu ben ik bezig met het ondergronds erfgoed: de schachten, de dug-outs, de archeologie en de landschappen. Dat wordt heel binnenkort opgeleverd. Het wordt voorgesteld op een studiedag. Ook dat is wetenschappelijk onderzoek.

De vijf grote strategische projecten, die wij subsidiëren, doen zelf al – een aantal onder hen decretaal – wetenschappelijk onderzoek. Zowel Flanders Fields als Passchendaele als Talbot House moet decretaal wetenschappelijk onderzoek doen. De strategische projecten die zij hebben ingediend, zijn wetenschappelijk omkaderd. Daarbij zijn op dit ogenblik meer dan twintig professoren betrokken. In Flanders Fields heb ik opgevraagd wie dat onder andere zijn: professor Jean Bourgeois van Universiteit Gent voor erfgoed, professor Koen Koch uit Leiden, een gerenommeerde autoriteit, professor Bruno De Wever en professor Sophie De Schaepdrijver. Bij elke strategisch project zijn professoren betrokken. Het zijn er opgeteld meer dan 20, maar nog geen 99. We hoeven dus nog niet te refereren aan het Duitse citaat: "Neunundneunzig Professoren, O Vaterland du bist verloren." Dat is een grapje tussendoor. Er zijn dus heel veel wetenschappers die dit omringen.

Als wij straks evenementen subsidiëren, collega's, als Leuven en andere steden tentoonstellingen opzetten, ga ik ervan uit dat dat op wetenschappelijke basis gebeurt. De aantijging dat het niet op wetenschap gebaseerd zou zijn, is volkomen fout.

Ik heb De Standaard wel gezegd dat ik geen professoren heb gebeld, omdat we het verwijt krijgen dat we de geschiedenis willen herschrijven of met een bepaalde visie doorspekken. Dat is absoluut niet de bedoeling. Die wetenschappers werken onafhankelijk. Ze werken aan de infrastructuurprojecten en werken hopelijk ook mee aan de evenementen. We zijn bezig met goede projecten. Die zijn degelijk en wetenschappelijk onderbouwd. Ik heb het gevoel dat er wordt gestookt. Men wil er een communautaire zaak van maken. Het zou allemaal amateuristisch en niet wetenschappelijk zijn – quod non.

De heer Stefaan Sintobin: Minister, ik vind uw reactie op de in mijn ogen poging tot federale recuperatie van het project 100 Jaar Grote Oorlog wat zwakjes. U zegt dat er maar enkele activiteiten worden georganiseerd. Waarom wordt de huidige gouverneur Breyne dan aangesteld als commissaris-generaal?

De vraag is hoe men alles op elkaar afstemt als er geen overleg is. De gedeputeerde Pertry van West-Vlaanderen heeft er ook al voor gewaarschuwd dat we te veel initiatieven zullen hebben en dat alles jammer genoeg zal eindigen in chaos.

Wat betreft de wetenschappelijke onderbouwing, hadden de mensen die nu kritiek leveren, beter de commissievergaderingen gevolgd. Dan hadden ze geweten dat alles degelijk en wetenschappelijk is onderbouwd.

De heer Caron zegt dat Sophie De Schaepdrijver een eminent historica is. Het is wel Sophie De Schaepdrijver die stelt dat het een mythe is dat Vlaamse soldaten aan het front sneuvelden omdat ze bevelen in het Frans moesten ontvangen.

De heer Bart Caron: Ik zal u het boek van mevrouw De Schaepdrijver eens lenen, dan kunt u dat van naderbij bekijken, mijnheer Sintobin.

Minister, uw antwoord is verduidelijkend. Ik weet dat u op het vlak van erfgoed voldoende wetenschappelijke basis hebt bij het VIOE en de eigen diensten. Dat geldt ook voor de instellingen die op het terrein actief zijn: de musea van Zonnebeke, Ieper en de IJzertoren. Zelfs in het nieuwe convenant staat de verplichting van wetenschappelijk werk ingebed. Dat is de verdienste van die instellingen.

In de combinatie van toerisme en erfgoed wil ik u voorstellen de heel bescheiden stap te zetten een wetenschappelijk comité op te richten dat het geheel van de activiteiten vanuit een wetenschappelijk oogpunt kan adviseren aan u, aan Toerisme Vlaanderen en aan de mensen van Onroerend Erfgoed. Op die manier maken we zeker geen fouten. Het is een delicate kwestie. Het kan uw project enkel versterken.

De heer Karim Van Overmeire: Voorzitter, minister, collega's, ik ben het niet eens met de heer Caron, want hij insinueert dat we fout bezig zijn. Ik heb niet die indruk. Als er sprake is van een verborgen politieke agenda, dan is de vraag wie die verborgen politieke agenda heeft. Is dat de Vlaamse Regering, of zijn het degenen die kritiek hebben, en die hopen om door die kritiek een platform te krijgen, niet om nieuwe wetenschappelijk inzichten in het project te brengen, maar om specifieke politieke standpunten naar voren te brengen?

Minister, ik wil u vragen om aandacht te hebben voor dat risico. Dat project hoeft niet te worden bijgestuurd. Er is voldoende wetenschappelijke onderbouw en ondersteuning en de kritiek is grotendeels onterecht.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: We moeten oppassen dat er geen kleine oorlog wordt gevoerd over de Grote Oorlog. We hebben dat in sommige commissies ook al aangekaart. Op 27 maart 2009 is een resolutie ingediend. Daar staat alles duidelijk in. Het wetenschappelijke

komt aan bod, het onderwijs en de eindtermen ook en er moet overleg zijn met de federale overheid en met de gewesten. Die resolutie is opgenomen in de verschillende beleidsnota's.

Het is een geografisch gegeven dat het zwaartepunt van Wereldoorlog I in West-Vlaanderen lag. We kunnen alle wijzen van herdenking aanmoedigen en er moet contact zijn met de verschillende overheden. Ook goede contacten met de andere gewesten zijn noodzakelijk om vrede en verdraagzaamheid te creëren en dat op een goede, respectvolle manier te herdenken.

Er is een wetenschappelijk onderzoek van het Vredesinstituut. Dat is een goed document. Minister, u hebt de Federale Regering gecontacteerd, maar hebt u ook Brussel gecontacteerd? Hoe verlopen die contacten? Moeten er bijsturingen zijn?

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Voorzitter, minister, collega's, los van het communautaire tintje dat deze herdenkingen en vieringen dreigen te krijgen, en de kritiek die sommige historici hebben op de Vlaamse initiatieven, is het in het kader van de herdenking van Wereldoorlog I

natuurlijk belangrijk te weten of er al contacten zijn geweest tussen Vlaanderen, de federale overheid en het Waalse Gewest. Minister, u hebt daar bevestigend op geantwoord. We weten dat de bevoegdheden die hiermee te maken hebben, in grote mate regionaal zijn: Toerisme, Cultuur, Erfgoed- en Wetenschapsbeleid. Vlaanderen kan niet kwalijk worden genomen dat het daar al jaren mee bezig is.

Minister, hebt u weet van gezamenlijke initiatieven voor de herdenkingen en vieringen, samen met de federale en de Waalse overheid? Kunnen de geplande herdenkingen en vieringen in een ingetogen sfeer verlopen, met als vredelievende boodschap 'Nooit meer oorlog'? Verschillende collega's hebben deze bezorgdheid geuit tijdens het werkbezoek aan Toerisme Vlaanderen.

De voorzitter: De heer De Coene heeft het woord.

De heer Philippe De Coene: Minister, mijn fractie ziet evenmin als u een poging tot toe-eigening, noch van Vlaamse, noch van federale, noch van Waalse zijde. Vlaanderen is daarmee bezig op basis van het regeerakkoord, van de resolutie die is geschetst, en van de bevoegdheden die Vlaanderen heeft: Erfgoed, Cultuur, Wetenschapsbeleid, Onderwijs en Toerisme.

Minister, we vragen u om toe te zien op enkele zaken: dat het historische en het inhoudelijke nooit worden verdrongen door overwegingen van mercantiele of andere aard, dat het historisch juiste verhaal met betrekking tot de sites en tot de oorlog zelf, wordt bewaakt – het al dan niet versterkt betrekken van historici en academici kan daarbij helpen –, en dat uitvoering wordt gegeven aan wat in de resolutie stond, namelijk samen te werken met de federale overheid of met andere gewesten en gemeenschappen, waar dat kan of gewenst is.

De voorzitter: Mevrouw Werbrouck heeft het woord.

Mevrouw Ulla Werbrouck: Mijn fractie is heel tevreden dat de Vlaamse Regering toonaangevend is in het project van de herdenking van 100 jaar Grote Oorlog. Het blijven herinneren en het verder bewaren en ontwikkelen van het oorlogserfgoed, en het uitbouwen van het vrede-toerisme voor de toekomstige generatie zijn nobele doelstellingen.

Flanders Fields is een sterk merk. Ik roep de Vlaamse Regering op om toonaangevend te blijven en zich niet te laten overbluffen door de federale overheid. Bij ons zeggen ze: beter twee projecten dan geen project.

Blijft Vlaanderen leidinggevend in dit project? Zal Vlaanderen het hele project uitvoeren zoals het geschreven staat? Zult u die doelstellingen effectief uitvoeren?

Minister Geert Bourgeois: Ik heb het genoeg gehad om in de commissie de plannen al diverse keren toe te lichten. Het gaat inderdaad over heel brede projecten. Het gaat over meer dan toerisme. Ik heb daarstraks een poging gedaan om een aantal domeinen te noemen die daarbij betrokken zijn. Het is goed om dat zo breed te doen. De acties komen op gang.

Ik hoop dat er veel internationale projecten bij zijn en veel uitwisseling – we hebben bijvoorbeeld samenwerkingsakkoorden gesloten met Nieuw-Zeeland en Australië. Dat leeft in die landen nog altijd heel sterk. Ze kijken er bijvoorbeeld naar uit om jongeren op uitwisseling te laten komen. Ik heb destijds de eerste minister van Nieuw-Zeeland ontmoet en hij zei dat ze sterk geïnteresseerd zijn om de jongeren daarbij te betrekken.

U hebt gelijk, mijnheer De Coene, we moeten erover waken dat het niet mercantiel wordt. Dat is absoluut niet het concept. Ik heb het altijd over Toerisme +, maar het blijft zinvol dat er herdenkingstoerisme is op die plaatsen waar er slagvelden geweest zijn. Ik heb het geluk dat ik geregeld in de streek kom, op Tyne Cot en andere kerkhoven. Daar komen elke dag busladingen Britten toe. Ze gaan in alle piëteit op zoek naar wat gebeurd is met hun voorvaders, met een familielid enzovoort. Die zaken zijn volstrekt compatibel. Dat is geen mercantilisering. Het is een internationaal project, het is een vredesproject. Het is inderdaad, mijnheer Verstreken, een project van ‘Nooit meer oorlog’.

Wat ik niet aanvaard, collega's, is de insinuatie dat er een gebrek is aan wetenschappelijk onderzoek. Ik heb geschetst wat Vlaanderen gedaan heeft op dat vlak. Tot nu toe organiseren wij zelf geen tentoonstellingen of colloquia of wat dan ook. Wij subsidiëren en doen oproepen.

Mijnheer Caron, er zijn vijf strategische projecten. Ik ga die hier niet uitvoerig brengen. Los van hun decretales of conventionele opdracht om zelf wetenschappelijk onderzoek te verrichten, bouwen zij hun infrastructuur uit met wetenschappelijke ondersteuning. In Flanders Fields alleen al werken ze met zes professoren, net zoals in Passendale, Diksmuide, Nieuwpoort en Poperinge. Dat is wetenschappelijk onderbouwd.

Ik was vorige week in Londen en heb een lid van het Ierse House of Commons ontmoet. Hij wou graag een vredesinitiatief nemen in Mesen waar de Ierse republikeinen en de Noord-Ieren schouder aan schouder gevochten hebben. Zoiets kunnen we toch alleen maar ondersteunen? Moeten daar grote wetenschappelijke studies voor worden ondernomen? Ik weet het niet. Als wij zelf tentoonstellingen of projecten gaan opzetten, maar dat was tot nu toe niet de bedoeling, spreekt het vanzelf dat we ons zullen laten begeleiden door wetenschappers. We gaan niet doen alsof we dat allemaal goed kennen.

Tot nu toe gebeurt dat niet. We werken met een ander systeem. We laten het initiatief aan de steden en de verenigingen. Om het even welke stad zal een beroep moeten doen op wetenschappers, anders kan de tentoonstelling een flop worden. U hebt allemaal genoeg ervaring met binnen- en buitenlandse tentoonstellingen. Die moeten goed zijn voorbereid door een comité dat er iets van kent.

Ik heb het aan de krant al gezegd, collega's, ik ben trots op wat wij doen. In het buitenland kijken ze met enige afgunst naar ons, onder andere omdat we dat zo vroeg hebben aangepakt. Ik weet dat u daarom glimlacht, mijnheer Caron. Het is in Vlaanderen altijd hetzelfde: als we niet internationaal gaan, krijgen we het verwijt dat we geboorneerde mensen zijn, alleen maar bezig met onszelf; als we het wel doen, is het weer niet goed. (*Applaus*)

Ik heb in Londen een ontmoeting gehad met de All-Party War Heritage Group van de House of Commons en de House of Lords. Die kijken met grote ogen naar wat wij al hebben, naar onze voorbereiding, onze brochures. Ze zijn geïnteresseerd in contacten met ons. Ik heb de minister van Cultuur ontmoet. Ik heb de coördinator ontmoet die Cameron nu onder druk van het parlement heeft aangesteld. Die man wil zo snel mogelijk naar Brussel komen om te zien wat hier al gebeurd is.

Ik heb de heer Zimet ontmoet, aangesteld door president Sarkozy om de zaken voor te bereiden. Het was een beetje hetzelfde verhaal als met Brussel, of als met Wallonië, of als met België. Hij had nog niks. Hij heeft kennis genomen van wat wij hadden. Ik heb de hand gereikt om samen te werken. Natuurlijk zouden wij ook met de Fransen willen samenwerken, bijvoorbeeld voor de UNESCO-erkenning van ons erfgoed daar. Maar 'it takes two to tango'. Wij zijn bereid om nationaal en internationaal samen te werken waar het pas geeft, maar laat ons ook alstublieft voor één keer van overtuigd zijn dat we er allemaal, over alle partijgrenzen heen, belang bij hebben om er een mooi herdenkingsproject van te maken: '14-'18 en, wat mij betreft, ook nog veel langer, Flanders Fields, wereldwijd bekend, de plaats om de oorlog te commemoreren. (*Applaus bij CD&V, N-VA, Open Vld, LDD*)

De heer Stefaan Sintobin: Minister, ik kan u alleen maar bijtreden, ik heb dat ook altijd in de commissie gedaan. Maar het is net mijn punt dat het opmerkelijk is dat men, zes jaar nadat wij hier gestart zijn met de voorbereidingen, nu plotseling een federale commissaris-generaal gaat aanstellen, dat er plots historici kritiek hebben – uit eigenbelang misschien –, dat Wallonië nu ook plots een actieplan gaat opstarten. Het is net mijn punt dat sommigen trachten dit Vlaams project, waarmee wij Vlaanderen internationaal duidelijk dan ooit op de kaart zullen zetten – u hebt het daarnet zelf aangetoond – te recupereren.

Voorzitter, minister, ik stel voor dat al diegenen die vandaag een betoog hebben gehouden, ook aanwezig zullen zijn bij de bespreking van de beleidsbrief, want ik veronderstel dat er nog heel wat meer over te vertellen is.

De heer Bart Caron: Minister, mijn glimlach heeft niets te maken met de aard of de essentie van het project. U weet heel goed dat ik, net zoals u, achter die herdenking sta en dat ik ze uitermate belangrijk vind, om vele redenen – ook nog andere dan u hebt genoemd. Laat daar geen twijfel over bestaan.

Net omdat dit project boven elke twijfel verheven moet zijn, omdat het internationaal zo belangrijk is, omdat het een groot Vlaanderen kan tonen in al zijn dimensies, met een grote vredesgedachte en een grote verdraagzaamheid, moet het project van een heel hoog niveau zijn en op de beste manier omkaderd zijn. Het moet goed gecoördineerd zijn want er zijn heel veel initiatiefnemers. Minister, het is niet omdat u zelf geen initiatieven neemt dat u geen overkoepelende visie hebt. Als die sterk is, kan ze de toets doorstaan.

Laat ons het voortouw houden en het hoge niveau zo hoog mogelijk aanhouden.

De heer Karim Van Overmeire: Voorzitter, minister, collega's, ik vraag me af of er in andere landen, Frankrijk of Groot-Brittannië, rond eenzelfde project eenzelfde debat zou zijn waarbij de regering zo in het defensief moet gaan.

Mijnheer Caron, soms is kritiek terecht, maar er zijn ook mensen die kritiek geven en niet te goeder trouw zijn en voor wie het nooit goed zal zijn.

Ik kan alleen maar vaststellen dat dit een fantastisch project is en dat andere landen en regio's ons hierom benijden. Het is niet aan Vlaanderen om op de rem te gaan staan of bij te sturen, maar het is aan de andere regio's en entiteiten om dezelfde inspanningen te doen en een soortgelijk project op poten te zetten. (*Applaus CD&V en de N-VA*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Lies Jans tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de klachtenbehandeling in de woonzorgcentra

ACTUELE VRAAG van mevrouw Vera Van der Borght tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over klachtenbehandeling in de rusthuizen

ACTUELE VRAAG van mevrouw Griet Coppé tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de aanpak van ouderenmis(be)handeling

ACTUELE VRAAG van mevrouw Mia De Vits tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de kwaliteit en de betaalbaarheid van de woonzorgcentra in Vlaanderen

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: Voorzitter, minister, collega's, de afgelopen dagen hebben we in De Standaard een reeks artikels kunnen lezen over de woonzorgcentra. De teneur van de artikels steekt me toch een beetje tegen.

De titels zijn onder meer 'Rusthuisbewoners durven niet te klagen', 'In het rusthuis verkommert men aan 44 euro per dag'. Er is natuurlijk journalistieke vrijheid maar als men de praktijk kent – en ik ben een van de mensen die ook de praktijk kennen – dan weet men dat er in heel wat rusthuizen zeer goed werk wordt verricht, dat er een zeer hoogstaand kwalitatief beleid wordt uitgestippeld en dat het personeel iedere dag, zelfs dag en nacht, met veel liefde en inzet klaarstaat voor de rusthuisbewoners. Het is belangrijk om dat beeld ook naar buiten te brengen.

Om terug te komen op de artikels. Er was onder andere een artikel over de klachtenbehandeling. Er waren wel wat nuttige dingen in terug te vinden. Daarom richt ik een actuele vraag aan u, minister. Er werd gemeld door de Rusthuis-Infofoon en door de Zorginspectie dat de mensen niet durven te klagen. Ze stellen vast dat het aantal klachten, ondanks de stijging van de populatie in de rusthuizen, niet in gelijke mate toeneemt en zelfs stagneert. Ze gaven als uitleg hieraan bijvoorbeeld dat de rusthuisbewoners niet durven te klagen wegens hun positie. Ze zijn bang dat als ze een klacht indienen, ze uit het rusthuis worden gezet.

Dat is een belangrijke opmerking die verder onderzoek vergt. Daarom mijn vraag. Minister, wat is uw mening over de problematiek van de klachtenbehandeling? Is dat effectief een feit? Als dat zo is, gaat u dan effectief stappen zetten en maatregelen treffen om het systeem van klachtenbehandeling te herbekijken en eventueel aanpassingen aan te brengen?

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Zoals zovelen was ik enkele dagen geleden enerzijds geschokt, maar anderzijds ook ontroerd door de artikels in De Standaard. Het is inderdaad blijkbaar een gegeven dat de bewoners en de familieleden bang zijn om een klacht te melden wegens de gevolgen die ze daardoor zouden kunnen oplopen. Is dat in alle rusthuizen zo? Uiteraard niet, collega's. Ik zou zeggen, godzijdank. Ook ik wens mijn oprechte waardering en dank te uiten aan de duizenden personeelsleden in heel de zorgsector die met liefdevolle zorgen deze mensen omringen.

Maar dat mag ons niet weerhouden om te erkennen dat er her en der toch problemen zijn. Het is niet omdat het in de krant staat dat we dat vandaag hier te berde moeten brengen. In de maand mei hebben we in de commissie naar aanleiding van vragen van mevrouw Heeren en van mezelf een uitvoerig debat daarover gehad. Ik citeer uit antwoorden die u toen hebt gegeven. U sprak toen van het project dat sinds oktober 2010 lopende is, in samenwerking met alle koepels: "Het project loopt tot en met het voorjaar van 2012." U stelde ook dat u

reeds van bij de start van deze legislatuur aan het nadenken bent over wat u een tweesporenbeleid noemt.

Minister, laat me toe te zeggen dat er nu genoeg is nagedacht, dat er genoeg projecten zijn. Ik denk dat u vrij snel kunt aanpakken door de juiste mensen samen te brengen. De juiste mensen hebben we kunnen vinden in de kranten; het zijn de mensen die op de werkvloer staan en die heel goed weten hoe het werkt en op welke manier je daaraan kunt tegemoetkomen.

Minister, is het mogelijk en bent u bereid om op korte termijn door een externe auditor te laten bekijken hoe op een kwaliteitsvolle manier de rusthuisbewoners de laatste jaren van hun leven kunnen doorbrengen? Dat is immers de zorg die we met zijn allen delen.

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé: Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag gaat over hetzelfde onderwerp maar ik stel ze naar aanleiding van de Witte Lintjes Actie van Vrouw & Maatschappij, die nu vrijdag aan vele stations in Vlaanderen plaatsvindt, waarbij actie gevoerd wordt tegen geweld tegen vrouwen. Dit jaar is het thema 'Ouderen zijn niet te kloppen'. Daarbij wordt geduid dat meer dan 30 procent van de ouderen die onderhevig zijn aan geweld, vrouwen zijn.

Minister, in de commissie hebt u in het voorjaar in het kader van een vraag van mevrouw Dillen en later op het jaar in het kader van een vraag van mevrouw De Waele naar aanleiding van een verslag over de ouderenmis(be)handeling en het meldpunt daaromtrent, geduid dat er een Meldpunt Ouderenmis(be)handeling is. In het kader van geweld op kinderen, hebt u gezegd dat het belangrijk is dat er één meldpunt wordt opgericht tegen geweld en mishandeling van kinderen. Mijn vraag is vooral: hoe zullen de ouderen worden begeleid en welke plaats krijgt de ouderenmis(be)handeling in dit meldpunt voor heel Vlaanderen?

De voorzitter: Mevrouw De Vits heeft het woord.

Mevrouw Mia De Vits: Minister, mevrouw Van der Borghet en mevrouw Jans hebben het al gehad over de kwaliteit in de rusthuissector. Elke klacht is er een te veel. Ik sluit me aan bij wat zij hebben gezegd. We hebben duizenden werknemers in de sector die zich dagelijks inspannen om het beste te geven. Met de personeelstekorten in de sector is het niet altijd evident om zorg op maat te geven. Mijn vraag gaat vooral over de betaalbaarheid in de sector.

Wanneer ik de cijfers bekijk, dan zie ik een enorme stijging. Bij de rusthuizen die zijn geopend voor 2008 zitten we aan een gemiddelde van 43 euro. Bij de rusthuizen die nu openen, zien we bedragen tussen 50 en 70 euro. Daartegenover staat een gemiddeld werknemerspensioen van ongeveer 1000 euro per maand. Dat pensioen is te laag om dat te betalen.

In het regeerakkoord staat dat er aandacht moet zijn voor de kwaliteit en de betaalbaarheid. Hoe zult u die betaalbaarheid aanpakken, rekening houdend met de personeelsnoden, de financiële noden en de kwaliteitsnoden in de sector?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Ik begin met de vraag over kwaliteit en kwaliteitsmeting. Wat de reacties betreft van de mensen van de Rusthuis-Infofoon en van Zorginspectie, was het niet de bedoeling te insinueren dat het feit dat het aantal klachten lichtjes daalt, wordt veroorzaakt doordat mensen dat niet meer willen rapporteren. Wie de klacht ontvangt, tracht de mensen altijd te overtuigen niet anoniem een klacht in te dienen. Zelfs wanneer dat mee in ogenschouw wordt genomen, hebben zij niet beweerd dat dit alleen de oorzaak zou zijn van het feit dat het aantal klachten lichtjes zou zijn gedaald.

Zorginspectie heeft in de periode 2006-2008 alle woonzorgcentra in Vlaanderen geïnspecteerd. Zij heeft daarbij vastgesteld dat de interne klachtenprocedures en het

klachtenbehandelingsstelsel vrij goed zijn ingeburgerd. Dat is belangrijk. Dat betekent dat de sector weet dat kwaliteit ook betekent dat men goed moeten kunnen omgaan met klachten.

Er is het Kwaliteitsdecreet. De koepels en de sector gaan nu na hoe de zelfevaluatie relatief snel zou kunnen worden ingevoerd. Daardoor zouden de woonzorgcentra nog beter in staat zijn om die klachten op een goede manier te behandelen. Bij de start van de legislatuur hebben we nagegaan hoe we op een goede manier kwaliteit in de woonzorgcentra kunnen meten en daar transparantie en publiciteit rond creëren. De mensen die een keuze willen maken, moeten in staat zijn om dat vast te stellen. Dat moet op een objectieve manier kunnen worden voorgesteld. Dat is ongeveer hetzelfde proces als bij de ziekenhuizen. Men is aan de slag gegaan met alle verantwoordelijken en met onze administratie om te kijken hoe resultaten en kwaliteit in de woonzorgcentra worden gedefinieerd. Een aantal weken geleden is de eerste set van indicatoren afgeklopt. Binnenkort is er een bijeenkomst om dat allemaal te bekijken. De vraag is dan hoe dit allemaal kan worden omgezet in meetbare zaken die in de publiciteit kunnen worden gebracht.

Dat zal moeten gebeuren door na te gaan wat we doen met accreditatieorganisaties en wat Zorginspectie zelf doet. Dat is een gesprek dat we moeten voeren. Ik denk dat u intussen wel overtuigd bent van het feit dat accreditatie een volstrekt legitieme aanpak zou kunnen zijn. In de ziekenhuissector hebben we dat operationeel kunnen maken met een benadering in vrijwilligheid. Onze inspectiemethodes worden ook aangepast aan de vraag of een ziekenhuis al dan niet vrijwillig die oefening zelf doet. Dat is de volgende fase.

Daar holderdeholder een aantal externe experts op zetten werkt niet. Wanneer men kwaliteit op een gevalideerde manier wil meten en gebruiken als beleidsinstrument, dan moet dat gedragen en opgebouwd zijn van onderuit.

We zijn zo ver. We hebben een belangrijke stap gezet. Nu moeten we bekijken hoe we dat gaan meten en omzetten in een consulteerbaar instrument. Dat zal er komen. Het is een juist debat. Onze woonzorgcentra moeten dat kunnen tonen. Dat moet op die manier in de registratiesystemen kunnen worden verwerkt.

In verband met de klachten die te maken hebben met mishandeling, moet ik zeggen dat het Vlaams Meldpunt Ouderenmis(be)handeling is gesitueerd in zijn backoffice in een van de CAW's. Mevrouw Vervotte heeft in 2006 rond de thema's van intrafamiliaal en partnergeweld een campagne opgezet. Het was de bedoeling om vanuit de CAW's expertise te ontwikkelen en diensten op te zetten waardoor klachten worden geregistreerd en behandeld. Zij heeft daarover een omzendbrief gestuurd. Er zijn veertien voltijdse equivalenten aan de CAW's toegevoegd. Onlangs hebben we aan het steunpunt van de CAW's gevraagd om die omzendbrief te evalueren. Daaruit blijkt dat er een wildgroei van meldpunten is. Je hebt het Vlaams Meldpunt Ouderenmis(be)handeling, er zijn de vertrouwenscentra voor kindermishandeling waar gemeld kan worden, en dan zijn er de CAW's met de meldpunten voor partnergeweld. Uit het evaluatieverslag van het steunpunt blijkt dat er een behoefte is om die meldpunten met elkaar in contact te brengen en om wat meer efficiëntie in dat stelsel te brengen. Daarbij is er nog het debat over het seksueel misbruik. Er is dus een stroomlijning nodig van de initiatieven. Daarom hebben wij, zoals ik al in de commissie heb gezegd, het initiatief genomen om dat te bundelen. Wij brengen in elke provincie de CAW's en de vertrouwenscentra samen in één meldpunt. Daar moet alles wat te maken heeft met geweld, misbruik en kindermishandeling kunnen worden opgevangen. Daardoor kan de snelle reactietijd, die nodig is in de hulpverlening, worden verzekerd. Dat zijn we nu volop aan het voorbereiden. Dat moet ook communicatief worden opgebouwd. Er moet backoffice samenwerking zijn om ervoor te zorgen dat dat professioneel goed in elkaar steekt. Men gaat met het Vlaams Meldpunt Ouderenmis(be)handeling bespreken hoe de mensen daar met hun expertise hun taken kunnen voortzetten. Het doorgeven van kennis, het begeleiden en vormen van begeleiders, het preventief werken: al die taken moeten worden voortgezet.

Mevrouw De Vits, het thema van de betaalbaarheid is zeer belangrijk. Wij hebben voor een deel een correctie via de socialezorgverzekering, 130 euro, en voor een aantal mensen voor wat betreft hulp aan bejaarden. Dat is inkomensgerelateerd. Maar het is juist: de betaalbaarheid van de woonzorgcentra zal in de toekomst een 'issue' zijn. In het kader van het Vlaamse regeerakkoord zal het decreet Sociale Bescherming het instrument creëren om daarvoor oplossingen te bieden. U kent de bedoeling. Het staat niet in de eerste fase van de implementatie van dat decreet. We proberen het maximumfactuursysteem voor residentiële ouderenzorg in een latere fase te operationaliseren. We kunnen de techniciteit daarvan nog niet ontwikkelen. Dat decreet veronderstelt eerst een aantal zaken die je gemeenschappelijk moet hebben. Pas daarna kunnen een aantal takken daarvan verder worden ontwikkeld. Het is uitdrukkelijk de bedoeling om met dat instrument ook ten dele een antwoord te bieden op de problematiek van de betaalbaarheid.

Aan de horizon – maar dan spreek ik, veronderstel ik, niet over 2012 – is er een mogelijke staatshervorming, die als gevolg zou kunnen hebben dat de residentiële ouderenzorg ook naar Vlaanderen komt. Wij mogen niet vergeten – en dat weet u zeer goed – dat de ouderenzorg, met de rustoorden voor bejaarden (rob) en de rust- en verzorgingstehuizen (rvt), een aangelegenheid voor de ziekteverzekering is. Dat is geen Vlaamse materie. Maar als die sector een Vlaamse bevoegdheid wordt, zullen we ook daar, met het oog op de betaalbaarheid, een ander beleidskader moeten hebben. Dan zullen we daarin die vraag moeten beoordelen en bekijken welke extra initiatieven er dan nodig zullen zijn.

Mevrouw Lies Jans: Minister, ik ben zeer tevreden dat de kwaliteitsmeting in een eindfase aan het komen is. Ik herinner mij dat een aantal jaren geleden een krant de verslagen van de zorginspectie met betrekking tot de rusthuizen had gepubliceerd. Op basis daarvan konden de mensen vergelijken welke rusthuis het meest kwaliteitsvolle was. Dat was een slecht systeem. Ik ben tevreden dat daar een eind aan zal komen.

U zegt dat Zorginspectie in 2006-2008 eigenlijk een volledige doorlichting heeft gedaan van de interne klachtenbehandeling. Dat is gebeurd op basis van de bestaande wetgeving. Er is het systeem van de klachtenboeken. Er is het systeem van de bewonersraden. Dat zijn bestaande procedures. Als ik het artikel lees, schort er misschien iets aan de bestaande procedures om een evaluatie van de bewoners zelf naar voren te kunnen brengen. Bent u van plan de huidige klachtenprocedures nog eens te bekijken en eventueel toevoegingen te doen om dat systeem te verbeteren?

Mevrouw Vera Van der Borgh: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het was inderdaad niet eenvoudig om één antwoord te geven over drie verschillende thema's. Ik vraag niet dat men holderdeholder zou optreden, maar, zoals mevrouw Jans daarnet ook zei, moeten we samen vaststellen dat het instrument van klachtenboek en Rusthuis-Infofoon eigenlijk niet voldoende werkt. Heel wat mensen zijn bang, of we dat nu graag horen of niet.

Zorginspectie doet inderdaad zijn werk. Deze instantie controleert aan de hand van erkennings- en andere normen. Er is echter een hiaat als het gaat over de vraag naar het welbevinden van die mensen. Dat komt onvoldoende aan bod. Die mensen worden daar totaal niet bij betrokken. Dat is de essentie.

Minister, u hebt verwezen naar de ziekenhuizen. Ik wil u vragen die lijn van ziekenhuizen naar woonzorgcentra alstublieft niet te veel door te trekken. U weet dat de ligdag in een ziekenhuis vandaag ongeveer tien dagen bedraagt. In rusthuizen, in woonzorgcentra verblijven mensen gedurende de laatste jaren van hun leven. Ze verblijven daar statistisch gezien toch twee à drie jaar. De accreditatie voor een ziekenhuis is dus totaal niet vergelijkbaar met die voor een woonzorgcentrum.

Mevrouw Griet Coppé: Minister, ik dank u uiteraard voor uw uitvoerige antwoord op de vraag over het Vlaams Meldpunt Ouderenmis(be)handeling. Ik heb vooral vernomen dat u wilt dat de knowhow die er is binnen dat meldpunt, en eigenlijk vooral in de backoffice

binnen de centra voor algemeen welzijn, net zo goed aanwezig is als er in elke provincie een meldpunt ‘misbruik, geweld en kindermishandeling’ wordt opgericht. De zorg van de CD&V-fractie is immers vandaag dat de senioren, als er klachten zijn, zeer goed zouden weten waar ze terecht kunnen, dat de klachten ook worden opgevolgd en zeer goed kunnen worden gecoördineerd. Ik heb vernomen dat u daar zeker met de nodige voorzichtigheid mee zult omgaan. U zult ter zake zeker onze steun blijven krijgen.

Mevrouw Mia De Vits: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik wil vragen dat de betaalbaarheid niet te eng, maar ruim zou worden bekeken. Zorgnet Vlaanderen stelt dat bepaalde procedures kunnen worden vereenvoudigd. Elke stap die overbodig is, moet inderdaad worden geschrapt. Dat zou al besparingen kunnen opleveren.

Met betrekking tot de bevoegdheid die hierheen zal komen als gevolg van de staatshervorming zal het zeer belangrijk zijn de centra zeer goed financieel te begeleiden, zodat we goed weten welke kosten worden meegenomen en nodig zijn, en er geen sprake is van het maximaliseren van de subsidies.

Nu we ook werken aan de maximumfactuur voor de thuiszorg, lijkt het me dat er een zeker evenwicht in stand zal moeten worden gehouden tussen de rekening voor de thuiszorg en de rekening voor de rusthuizen. Als thuiszorg immers bijvoorbeeld vijf keer goedkoper is, zullen mensen kiezen voor thuiszorg, terwijl ze acute zorgen nodig hebben.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Voorzitter, geachte leden, u weet dat deze problematiek ook onze fractie zeer na aan het hart ligt. De diverse leden van de commissie Welzijn zullen dat zeker bevestigen. Net als diverse sprekers dat hebben gedaan, wil ik op de eerste plaats mijn bijzonder respect uiten voor de zeer goede inzet van de talrijke personeelsleden die actief zijn in deze sector. Laat daar geen misverstand over bestaan.

Minister, we weten echter allemaal dat de situatie helaas niet ideaal is en dat er toch wel een en ander fout loopt in een aantal rusthuizen. Voorzitter, hier zijn diverse aspecten aan bod gekomen, zoals de klachtenbehandeling, de kwaliteit en de betaalbaarheid. Ook was er de ouderenmishandeling. Minister, er is dan ook nog een link gelegd naar de overheveling van de bevoegdheden, die natuurlijk ook een repercussie heeft op het beleid van uw regering, en uiteraard op de financiën.

Het tijdsbestek van een actuele vraag is veel te kort om alle aspecten uitvoerig aan bod te laten komen. Die aspecten verdienen nochtans veel aandacht. Ik zou de voorzitter en de leden van de commissie dan ook willen omroepen om hier eens een afzonderlijke commissievergadering aan te wijden. Op die manier kunnen al de aspecten die vandaag even aan bod zijn gekomen, nauwkeurig worden behandeld.

Minister Jo Vandeurzen: Ik ben het met veel zaken eens. Ik zal nagaan of we de bestaande klachtenprocedure in het licht van het project betreffende de zelfevaluatie en de kwaliteitsindicatoren intern kunnen onderzoeken.

Mevrouw Van der Borght heeft natuurlijk gelijk. In een ziekenhuis en in een woonzorgcentrum worden andere vormen van kwaliteitsmetingen uitgevoerd. De vraag hoe de betrokkenen de zorg ervaren, vormt een belangrijk element. Dat blijkt ook uit de indicatoren die ondertussen al zijn verzameld. We zullen tijdens de kwaliteitsmetingen meer moeten investeren in de vraag hoe alles wordt ervaren. Dat is een belangrijk element om de kwaliteit van de woonzorgcentra te definiëren.

Mevrouw Lies Jans: Ik ben tevreden dat de minister het element van de evaluatie door de bewoners in de klachtenprocedure verder wil onderzoeken. Ik heb de voorzitter van de commissie Welzijn vlijtig zien noteren. Blijkbaar wil hij ingaan op de oproep van mevrouw Dillen om dit in de commissie verder te bespreken. Ik onderschrijf in elk geval die oproep. Ik hoop dat dit snel zal kunnen gebeuren.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Ik ben blij dat de minister in zijn tweede antwoord op mijn bekommernissen is ingegaan. Ik zou mijn oproep willen herhalen om de mensen die op de werkvloer zo veel ervaring hebben opgedaan, eens rond de tafel te verzamelen. Op basis hun dagelijkse ervaringen met de bewoners en met het personeel kan een goed instrument worden uitgewerkt. Het lijkt me zeer nuttig die mensen eens samen te brengen. Ik hoop dat de minister op dit voorstel zal ingaan.

Mevrouw Griet Coppé: Uiteindelijk hebben we hier drie verschillende thema's besproken, namelijk de ouderenmishandeling, werken in de rusthuizen en de maximumfactuur in de rusthuizen. Volgende week begint de Vlaamse Ouderenweek. Tijdens die week zal het belang van ouderen nog eens naar voren worden geschoven. We willen altijd met respect naar ouderen kijken. Het belangrijkste punt is dat de minister die mening deelt en dat dit onderwerp in de commissie nogmaals aan bod kan komen.

Mevrouw Mia De Vits: Ik ben tevreden met het antwoord van de minister. Kwaliteit is belangrijk en elke klacht is er eentje te veel. Het is belangrijk dat we hieraan blijven werken. Wat de prijs betreft, kunnen we best alle mogelijke stappen zetten. We moeten ervoor zorgen dat het ook voor de komst van de maximumfactuur voor iedereen betaalbaar blijft.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Peter Reekmans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over hogere energieprijzen voor 'gedropte' wanbetalers die bij de distributienetbeheerders terechtkomen

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Minister, uit de nieuwe vergelijkende test, de V-TEST, van de Vlaamse Regulator voor Elektriciteit en Gas (VREG) blijkt dat de categorie van wanbetalers bestaat uit 70.000 mensen die hun elektriciteitsfactuur en 50.000 mensen die hun gasfactuur niet kunnen betalen. Die zogenaamde gedropte klanten, dus gewone consumenten die niet van een sociaal maximumtarief kunnen genieten, worden bij Eandis of bij Infrac ondergebracht, die als distributienetbedrijf verplicht zijn aan hen te leveren. Uit die V-TEST blijkt nu dat die mensen uiteindelijk 15 procent meer betalen dan de gemiddelde prijs op de energiemarkt.

Het gaat hier om gewone mensen, die al in de miserie zitten en die hun facturen niet meer kunnen betalen. Ik heb het niet over mensen die worden beschermd of die een beschermd inkomen krijgen. Deze modale gezinnen kunnen hun facturen in crisistijd niet meer betalen. We brengen ze onder bij Eandis en bij Infrac. Het gevolg is dat ze 15 procent meer dan het gemiddelde op de markt moeten betalen.

Minister, mijn vraag is duidelijk. Wat is uw standpunt? Kan dit? Wat zult u hieraan doen? Als we die mensen uit de miserie willen halen, kan het niet de bedoeling zijn hen ook nog eens meer te laten betalen.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Mijn standpunt is duidelijk; ik vind dat dit niet kan. Ik meldde dat ook aan de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG), in 2010. De CREG heeft toch besloten om haar berekeningswijze te handhaven. Dat gebeurt aan de hand van de federale regelgeving. De CREG moet een gemiddelde van de tarieven van drie leveranciers berekenen. Er staat niet bij of dat de drie goedkoopste, grootste of duurste moeten zijn. Vanaf 2010 berekent de CREG het gemiddelde van de tarieven van de drie duurste leveranciers. De CREG doet dat naar eigen zeggen om te verhinderen dat mensen worden gemotiveerd om hun facturen niet meer te betalen. De CREG wil verhinderen dat het

interessanter wordt om bij de netbeheerder – de sociale leverancier – terecht te komen. Ik begrijp dat. Maar ik begrijp zoals u niet waarom die prijzen zo hoog moeten zijn.

Ik ben het dus met die berekeningwijze niet eens. Helaas zal ook bij de volgende staatshervorming de bevoegdheid om deze tariefberekening aan te passen, niet worden overgeheveld. Ik kan alleen maar deze zaak op het federale niveau aankaarten wanneer er een nieuwe Federale Regering is. De CREG denkt immers dat haar huidige aanpak de beste interpretatie van de federale regelgeving is. Die regelgeving moet dus worden aangepast. Ik zal dat dus zeker bij de komende regering aankaarten.

De heer Peter Reekmans: Ik dank u voor het antwoord. Ik ben zeer tevreden dat ook u vindt dat dit niet kan. Het is juist dat het energiedossier grotendeels in federale handen is en blijft. En ik begrijp dat men niet de goedkoopste leveranciers in de berekening opneemt. Maar ik heb toch een vraag. Onderhandelen Infrac en Eandis voor die tienduizenden klanten echt zo slecht? Als sp.a'er kent u de kracht van groepsaankopen. Misschien moet u de directie van Infrac en Eandis bij sp.a stage laten lopen? Want u bedingt wel degelijk betere tarieven voor de consument. Ik bedoel dat niet cynisch: het is positief dat sp.a in tijden van crisis via groepsaankopen betere aankooptarieven afdwingt. Als Infrac en Eandis er voor tienduizenden klanten niet in slaagt betere tarieven af te dwingen, dan betekent dit dat Infrac en Eandis een deel als winst in eigen zak steken, ofwel dat zij slecht onderhandelen. Kunt u dat onderzoeken? Dat kan vooraleer er een nieuwe Federale Regering is.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, minister, collega's, over dit onderwerp hebben wij vorige week al in de commissie gedebatteerd, naar aanleiding van een vraag van mevrouw Claes. De vraag moet ook worden gesteld of het normaal is dat de distributienetbeheerders – Eandis en Infrac – in de top vier van de leveranciers staan. Men kan niet zeggen dat een sociaal leverancier een volwaardig alternatief voor een commercieel leverancier vormt. Het is inderdaad een probleem dat de tarieven van de eerste iets hoger zijn dan die van de tweede.

Bent u bereid om een decretaal initiatief te nemen of te steunen waardoor de commerciële leveranciers worden verplicht om tegen marktconforme prijzen en zonder waarborgen die mensen weer als klanten te aanvaarden? Dat laatste is ook een probleem, en een initiatief kan ten dele voor een oplossing zorgen.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, minister, collega's, de heer Decaluwe reikt een piste aan. Maar een nieuwe sociale verplichting aan de distributeurs opleggen, zal de algemeen elektriciteitsprijzen doen stijgen. Ik voel daarom heel wat voor het denkspoor van de heer Reekmans. Hij stelt voor om de Vlaamse overheid – die toch een sociale opdracht heeft – een groepsaankoop voor de minstgegoeden te organiseren. Dat kan op verschillende niveaus gebeuren. Als de minister daarmee akkoord zou gaan, dan staan wij verder dan met het denkspoor van de heer Decaluwe het geval zou zijn.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer Reekmans, ik wil toch opmerken dat Infrac en Eandis niet onderhandelen met de federale overheid over de tarieven, maar dat die worden opgelegd door de CREG. Het zijn de zogenaamde standaardtarieven. De CREG heeft die op 1 juli 2010 nog gewijzigd, met als gevolg dat er een prijsverhoging uit de bus is gekomen. Het is dus geen kwestie van onderhandelen, maar een kwestie van ondergaan.

Ik meen dat het Eandis en Infrac ook siert dat ze gevraagd hebben aan de VREG om de tarieven van de sociale leveranciers mee te nemen in de V-test van de VREG zodat de consumenten zich ervan bewust zijn dat ze als gedropte klant meer betalen dan indien ze zouden terugkeren naar de markt. Dit kan alleen maar een incentive zijn, een aansporing voor de consument om inderdaad terug naar die commerciële markt te gaan.

Ik heb er geen enkel probleem mee indien de CREG er in de toekomst van overtuigd kan worden om lagere tarieven te hanteren of om het de netbeheerders mogelijk te maken om via een groepsaankoop voor die gedropte klanten, een lager tarief te bedingen, alleen kan het dan wel zo zijn dat iedereen zich laat droppen. Stelt u zich voor dat er een dergelijke grote groepsaankoop kan worden georganiseerd dat iedereen goedkoper af is bij de sociale leverancier...

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Voorzitter, ik vind de suggestie van de heer Decaluwe heel eerbaar, maar ik meen dat we dit moeten kaderen in de evaluatie van alle openbardienstverplichtingen, een evaluatie die we binnenkort zullen doen.

Mijnheer Reekmans, wij hebben vandaag de begroting en de beleidsbrief Stedenbeleid in afwezigheid van de LDD-fractie besproken in de commissie. *(Opmerkingen)*

Mevrouw De Waele is blijkbaar ziek, ze is dus officieel verontschuldigd, maar ik raad u aan om dit thema morgen te komen bespreken tijdens de bespreking van de beleidsbrief en de begroting Energie. Ik heb gezien dat de minister vanaf pagina 8 een aantal maatregelen voorstelt voor het terugdringen van de energiearmoede. Als u dan toch een aantal suggesties wilt doen, kunt u ze beter daar doen.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Voorzitter, collega's, zoals mevrouw Homans zegt, past dit inderdaad in een brede evaluatie van de openbardienstverplichtingen, een evaluatie die absoluut noodzakelijk is. Ik heb dit zelf al een aantal keer aangekaart. In ieder geval heeft het systeem zoals het vandaag bestaat en waarbij deze kosten worden doorberekend in de energieprijs, een asociaal effect. Het is duidelijk dat het systeem moet worden herbekeken.

Ik hoor dat een aantal pistes gelanceerd worden door collega's. Zelf hebben wij in het verleden geopperd dat een aantal taken, misschien geen taken zijn voor de distributienetbeheerders, maar voor het OCMW en dat er naar een formule gezocht zou moeten worden waarbij via het OCMW wanbetalers worden aangemaand om een betalingsplan op te stellen. Het lijkt me niet de taak te zijn van een distributienetbeheerder om het op deze manier te doen, maar ik sluit me graag aan bij het pleidooi om dit te bekijken in de brede evaluatie van de openbardienstverplichtingen.

Minister Freya Van den Bossche: De essentie van het probleem is niet, mijnheer Reekmans, dat er goedkopere energie kan worden aangekocht en geleverd, maar wel dat de CREG niet wil dat de energie goedkoper aan die mensen wordt geleverd. Een van beide netbeheerders leverde goedkoper, want die maakte zijn gemiddelde anders, maar moest het tarief plots verhogen van de CREG.

Vandaag krijg ik ook signalen van de andere netbeheerder, die in het verleden een vrij dure prijs aanrekende, dat die perfect bereid zou zijn om met een lagere prijs te werken, als dat zou mogen van de CREG.

Het forum waar we nu veel druk op zouden moeten uitoefenen, is dus het federale forum. Het staat de CREG natuurlijk vrij om de regelgeving te interpreteren zoals hij dat wenst, maar er is ook nog een parlement. Dat parlement is er voor een reden, ook federaal. Het parlement kan de regelgeving dusdanig herschrijven dat er weinig ruimte voor interpretatie is. Dat lijkt me een goede oplossing.

Zoals de heer Decaluwe aanhaalt, is er natuurlijk ook een ander probleem, namelijk dat mensen niet altijd terugkeren naar de commerciële leverancier. Dat komt natuurlijk ook doordat die leverancier hen niet graag ziet komen. Ik denk dat er manieren moeten worden gevonden in het kader van de sociale openbardienstverplichtingen die we nu evalueren, om die mensen sneller terug te krijgen bij de commerciële leverancier. We zullen dit zeker bekijken. Een manier is het sensibiliseren van die mensen zelf, en het is daarom dat we die

tarieven in de V-test hebben opgenomen: we willen laten zien dat het echt duur is om bij de netbeheerder klant te zijn. Dat kan de mensen al motiveren.

Aan de andere kant moeten we er ook voor zorgen dat de leverancier verplicht is om hen terug te nemen. Hoe doen we dat? Wat is de meest redelijke manier om dat te doen? Welke bevoegdheden hebben wij om dat te doen? Ik meen dat de ingang van de sociale openbardienstverplichtingen een van de weinige is die we daarvoor hebben. We moeten die dan ook maximaal gebruiken.

Elke andere suggestie vanuit de commissie zal ik zeker onderzoeken. Misschien kunnen we daar, zoals mevrouw Homans en de heer Martens voorstellen, morgen in het kader van de bespreking van de beleidsbrief verder samen over nadenken. Ik meen effectief dat die mensen een degelijk systeem verdienen, degelijker dan vandaag. Alles wat wij kunnen doen binnen Vlaanderen om daarvoor te zorgen, zullen we ook doen.

De heer Peter Reekmans: Minister, ik weet ook wel dat de CREG inderdaad de tarieven oplegt. Mijn pleidooi ging er echter over dat het bijna krankjorum is om iemand die vandaag al in de miserie zit, 15 procent meer te doen betalen dan het gemiddelde. Daarom pleit ik ervoor om via de CREG te gaan en overleg te plegen met de andere ministers van Energie. Er moet dringend werk van worden gemaakt. De winter staat voor de deur. Het gaat erger worden. Dat weet u ook.

Mevrouw Homans, mijn collega was er niet in de commissie wegens ziekte. U wilt lijstjes bijhouden. De week voordien was er het voorstel van decreet van de meerderheid. We hebben de commissie moeten schorsen omdat de N-VA-fractie niet aanwezig was en moest worden gesommeerd om te komen. Mevrouw Homans, u hoeft dus niet komen aandraven met lijstjes.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

WIJZIGING VAN ARTIKEL 30 VAN HET HUISHOUDELIJK REGLEMENT VAN DE EXPERTENCOMMISSIE VOOR OVERHEIDSCOMMUNICATIE

Bespreking en stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de wijziging van artikel 30 van het huishoudelijk reglement van de Expertencommissie voor Overheidscommunicatie.

De bespreking is geopend.

Via brief van 31 augustus 2011 heeft Etienne Van den Bergh, de voorzitter van de Expertencommissie voor Overheidscommunicatie, een voorstel voor aanpassing van artikel 30 van het huishoudelijk reglement aan het Uitgebreid Bureau voorgelegd.

De gevraagde aanpassing van artikel 30 van het huishoudelijk reglement bestond uit ten eerste, de verhoging van het aantal vergoede plenaire vergaderingen van de Expertencommissie voor Overheidscommunicatie jaarlijks van 10 naar 15, en ten tweede, een forfaitair werkingsbudget van 5000 euro.

Wat de eerste vraag betreft: het Uitgebreid Bureau heeft op 3 oktober beslist om niet in te gaan op de verhoging van het aantal vergoede plenaire vergaderingen van 10 naar 15. Wel besliste het Uitgebreid Bureau om de vergoeding vanaf 2012 te indexeren. Dat is een wijziging van het eerste lid van artikel 30 van het huishoudelijk reglement.

Wat de tweede vraag betreft: het Uitgebreid Bureau heeft beslist om in plaats van een bijkomend forfaitair werkingsbudget van 5000 euro 3000 euro toe te kennen. De 3000 euro kan worden gebruikt voor de deelname aan diverse vormen van overleg buiten de reguliere vergaderingen van de Expertencommissie voor Overheidscommunicatie a rato van 62,5 euro

per lid en voor de terugbetaling van reiskosten gemaakt in het kader van de werking van de Expertencommissie buiten de reguliere commissievergaderingen.

Voor de aanmaak van communicatieproducten, zoals een folder, kan de Expertencommissie voor Overheidscommunicatie een beroep doen op de interne drukkerij van het Vlaams Parlement.

De nieuwe regeling zou ingaan vanaf 1 januari 2012.

Ik verzoek de plenaire vergadering om de aanpassing van artikel 30 van het huishoudelijk reglement goed te keuren.

De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: We hebben daar uitvoerig over gedebatteerd in het Uitgebreid Bureau. De voorzitter van de Expertencommissie heeft een aantal keren getuigd. Hij komt telkens zijn jaarverslag voorstellen. Ik vind zijn getuigenis iedere keer indrukwekkend. Hij geeft steeds opnieuw aan dat een deel van de overheidscampagnes zelfs niet langs de Expertencommissie passeert en eigenlijk ook niet voldoet aan de afspraken die vanuit die Expertencommissie zijn voorgesteld. Hij geeft ook aan dat heel wat campagnes verwarrend en onduidelijk zijn en dat men een aantal beslissingen, zoals over het logo ‘Beslist beleid’, naast zich neerlegt. Ik vond de vraag van de voorzitter van de Expertencommissie volledig terecht. Ik vind het jammer dat we daar niet aan willen voldoen.

Wij vragen over deze aangelegenheid de hoofdelijke stemming en mijn fractie zal zich bij dezen onthouden.

De voorzitter: Dames en heren, de hoofdelijke stemming wordt gevraagd.

Wij gaan thans over tot de hoofdelijke stemming over de wijziging van artikel 30 van het huishoudelijk reglement van de Expertencommissie voor Overheidscommunicatie.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

111 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
105 leden hebben ja geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

De wijziging van artikel 30 van het huishoudelijk reglement van de Expertencommissie voor Overheidscommunicatie is aangenomen.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 23 november 2011 om 14 uur.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.04 uur.*

■

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsens, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Bart Martens, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Filip Watteuw, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel, Khadija Zamouri.

Afwezig met kennisgeving

Johan Deckmyn, Johan Sauwens, Jan Verfaillie: ambtsverplichtingen;

Patricia Ceyskens, Chris Janssens: door Vlaams Parlement toegestane zending;

Fatma Pehlivan: familieverblijven;

Ann Brusseele, Patricia De Waele, Dirk Peeters, Christian Van Eyken, Mercedes Van Volcem, Linda Vissers: gezondheidsredenen.

Afwezig zonder kennisgeving

Chokri Mahassine

■

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsens, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies

Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Bart Martens, Katleen Martens, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ivan Sabbe, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Elisabeth Meuleman, Hermes Sanctorum, Luckas Van Der Taelen, Mieke Vogels, Filip Watteuw

■